

ZPRAVODAJ

KARTOGRAFICKÁ
KONFERENCE
PLZEŇ 2023

25. kartografická konference v Plzni
klepe na dveře

• 3–4 •

Reportáže, zprávy, fotografie
z 31. mezinárodní kartografické konference
v Kapském Městě

• 5–8 •

Výsledky soutěže
Mapa roku 2022

• 9 •

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA
PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

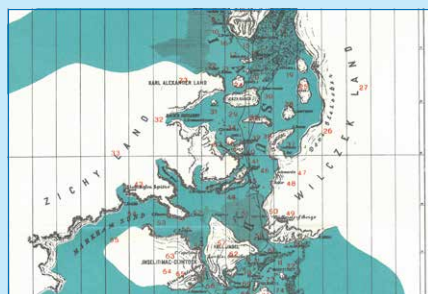
Geografická pracoviště
Ostravské univerzity
se představují

• 11 •

7. ročník mapové soutěže
při Zeměpisné olympiádě

• 15 •

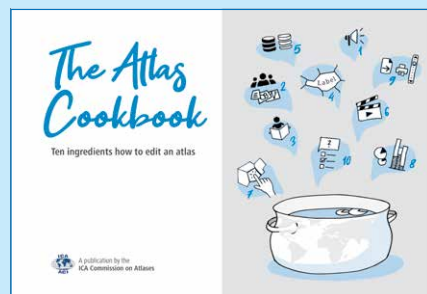
Výstava Země Františka
Josefa: 150 let od objevení

• 20–21 •

VÚGTK na Veletrhu vědy

• 16 •

Vyšla kuchařka jak
„uvařit atlas“

• 23–24 •

Slovo prezidenta ČKS

Vážené členky a vážení členové České kartografické společnosti!

V letošním roce, o prázdninách a na začátku září, se uskutečňují dvě tradiční akce – 31. mezinárodní kartografická konference v Kapském Městě a 25. kartografická konference v Plzni. V době, kdy píší tento úvodník, jsem právě na jižní polokouli a užívám si zde jara či spíše pozdní zimy. Po letošních vedrech je to poměrně příjemná změna, ale když ráno vstáváte do 8 °C a přes den to také není žádné léto jako na polokouli severní, tak se docela těšíte na vyhřáté ulice našich měst. To si ale nestěžujte, pouze to konstatuji. Podrobnosti o vlastní konferenci se dozvíte v dalších článcích tohoto Zpravodaje.

Druhá akce jsou naše pravidelné „kartografické žně“, tedy periodická kartografická konference spojená i s členskou schůzí naší společnosti. Opět poslední podrobnosti jsou v obsahu tohoto čísla. Ve všech svých úvodnících tohoto roku jsem vás všechny vyzýval k hojně účasti jak na konferenci,

tak na předkonferenčních workshopech a rovněž na členské schůzi. Já se osobně budu na všechny kolegyně a kolegy těšit, jak na jejich vystoupení, tak i na neformální diskuse. Podle našich informací se Plzeňáci snaží vytvořit nám takové podmínky, jako již několikrát v historii, abychom se v Plzni cítili dobře a měli dost času na všechny odborné i společenské aktivity.

Na začátku května byly vyhlášeny výsledky soutěže Mapa roku 2022. Sál na Novotného lávce v Praze byl příjemným prostředím pro toto vyhlášení a díky vstřícnosti doc. Janečky, předsedy České asociace pro geoinformace, nás navštívili i někteří účastníci konference Geoinformace ve veřejné správě 2023, na kterou jsme časově navazovali a která naši akci měla uvedenou i ve svém programu. Rád bych panu docentu zde ještě jednou za toto gesto poděkoval.

V červnu a červenci jsou tradičně na našich

vysokých školách státní závěrečné zkoušky. Své školy tak opustili i studenti kartografie a příbuzných oborů a předpokládám, že se s mnohými z nich začneme potkávat nejen v práci, ale i na našich akcích. Chtěl bych popřát všem novým absolventům, aby neli-tovali, že si zvolili tento obor, ale aby v něm našli své místo a mohli realizovat i svoje představy, jak má vypadat moderní kartografie a jakými cestami se dostat ke kvalitním mapám.

Vážené členky a vážení členové České kartografické společnosti, přeji vám hezké jarní dny a budu se těšit, až se zase někde potkáme.

Václav Talhofer

prezident České kartografické společnosti

Symposium je polytematické, sleduje události z geodézie, kartografie, fotogrammetrie a katastru, které přispívají k doplňování zeměměřické historie. Pozornost je věnována osobnostem, významným dílům a sbírkám přístrojů a map. Vybrané příspěvky budou publikovány v Rozpravách NTM.

XLIII. SYMPOZIUM Z DĚJIN GEODÉZIE A KARTOGRAFIE

**Pořádá Národní technické muzeum
ve středu 29. listopadu 2023
od 9 hodin**

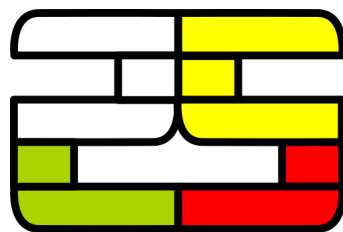
**Účastnický poplatek 100 Kč, studenti a důchodci 70 Kč, přednášející zdarma.
Národní technické muzeum, Kostelní 42, 170 78, Praha 7.**

Přihlášky příspěvků do 30.9.2023 na adresu: Antonin.Svejda@ntm.cz

25. kartografická konference na Západočeské univerzitě v Plzni

Na co se mohou účastníci těšit?

Zanedlouho, počátkem září se sejdou čeští kartografové v Plzni. Program 25. kartografické konference, která se uskuteční od úterý 5. září do čtvrtka 7. září 2023, začíná dostávat konkrétní obrysy. Na co se účastníci mohou těšit?

KARTOGRAFICKÁ KONFERENCE PLZEŇ 2023

- V programu konference mají významné místo dvě **přednášky osobností** důležitých a zajímavých pro českou kartografii. **Doc. Ing. Václav Čada, CSc.** ze Západočeské univerzity v Plzni vystoupí s příspěvkem *Inspirativní vlastnosti státních mapových děl velkého měřítka pro naplňování současných geografických databází nejvyšší úrovně podrobnosti*. Ředitel Národního archivu **PhDr. Ing. Milan Vojáček, Ph.D.** pohovoří na téma moderní způsoby archivace map a prostorových dat.
- Ve středu a ve čtvrtek vás čeká **šest bloků odborných přednášek** zaměřených na současné otázky výzkumné i praktické kartografie (velkoměřítková kartografie, webová kartografie, 3D kartografie, kartografická vizualizace družicových dat, historická kartografie a staré mapy, aplikovaná a komerční kartografie nebo kartografie a vzdělávání). V současnosti je zaregistrováno 38 příspěvků.
- Ve foyer bude probíhat **výstava posterů** (přihlášeno je 14 posterů). S jejich autorkami a autory se můžete osobně

setkat ve středu mezi 17. a 18. hodinou.

- V předsálí vás potěší tradiční **výstava dětských kreseb s tematikou map** - Cena Barbary Petchenik.
- Čekají na vás **expozice a soutěže komerčních partnerů** konference.
- Po namáhavém prvním pracovním dnu jsou všichni účastníci konference ve středu večer zváni na **společenský večer**. Ten se odehraje na břehu řeky Mže v restauraci Kalikovský Mlýn.
- V úterý po obědě můžete navštívit **odborné workshopy**. V současné době máme potvrzená témata zaměřená na využívání dynamických map v dopravě a moderní webové kartografické technologie.
- Tradiční součástí kartografických konferencí je **orientační běh**. Ten letošní bude probíhat v Borském parku. Ten, kdo si nebude chtít prověřit svoji tělesnou zdatnost, může na závodníky počkat v cílové restauraci.
- Členové České kartografické společnosti

ti se v úterý setkají na **členské schůzi**.

- Ve volném čase, před nebo po konferenci můžete navštívit řadu památek v Plzni a jejím blízkém okolí. Jako inspirace vám může sloužit nejen úžasný výhled z prostor Katedry geomatiky, ale i vystavené 3D modely barokních památek, které vznikly v rámci projektu Peregrinus Silva Bohemica.

Veškeré informace, včetně registračního formuláře, získáte na webových stránkách konference 25kk.zcu.cz. S případnou dodatečnou registrací neváhejte. Už nyní je přihlášeno více než 100 účastníků, včetně kolegů a kolegů ze Slovenska.

Těšíme se na setkání v Plzni na Katedře geomatiky Fakulty aplikovaných věd Západočeské univerzity v Plzni.

Za organizační výbor 25. kartografické konference

Otakar Čerba

Témata konference

- Velkoměřítková kartografie
- Webová kartografie
- 3D kartografie
- Kartografická vizualizace družicových dat
- Moderní trendy v kartografii
- Historická kartografie a staré mapy
- Aplikovaná a komerční kartografie
- Kartografie a vzdělávání

Program 25. kartografické konference

od	do	akce	místo
ÚTERÝ 5. září			
12.45	16.30	registrace účastníků	2. patro foyer
13.00	14.30	workshop I – Interaktivní modelování dopravy	učebna UC233
14.45	16.15	workshop II – Jak sdílet mapy? Hub4Everybody + Map Whiteboard	učebna UC233
16.30	18.30	15. Členská schůze České kartografické společnosti	sál US217
19.15	21.00	orientační běh	Borský park
STŘEDA 6. září			
9.00	14.00	registrace účastníků	2. patro foyer
9.30	10.00	zahájení konference	sál US217
10.00	11.30	blok I – Kartografie a vzdělávání	sál US217
11.30	12.00	zvaná přednáška	sál US217
12.00	13.00	oběd	2. patro foyer
13.00	14.30	blok II – Kartografická prezentace geografických výzkumů	sál US217
14.30	15.00	přestávka	2. patro foyer
15.00	16.30	blok III – Historie kartografie, staré a historické mapy	sál US217
16.30	17.00	zvaná přednáška	sál US217
17.00	18.00	posterová sekce - představení příspěvků	2. patro foyer
19.00	23.59	společenský večer	Kalikovský mlýn
ČTVRTEK 7. září			
9.00	10.30	blok IV – Kartografické postupy, metody a techniky	sál US217
10.30	11.00	přestávka	2. patro foyer
11.00	12.30	blok V – Technologie v kartografii	sál US217
12.30	13.30	oběd	2. patro foyer
13.30	15.00	blok VI – Kartografické produkty a jejich vnímání	sál US217
15.00	15.30	zakočení konference	sál US217

Pozvánka na 15. Členskou schůzi ČKS

Výbor ČKS připomíná 15. Členskou schůzi České kartografické společnosti, která se uskuteční v úterý 5. září 2023 od 16:30 do 18:30 v rámci prvního dne 25. kartografické konference v Plzni. Členská schůze bude mít následující program:

1. Zahájení
2. Volba mandátové a návrhové komise
3. Zpráva mandátové komise
4. Zpráva o činnosti ČKS za období září 2021 až srpen 2023
5. Diskuse ke zprávě a její schválení
6. Zpráva o hospodaření ČKS za období září 2021 až srpen 2023
7. Diskuse ke zprávě a její schválení
8. Zpráva Kontrolní komise ČKS za období září 2021 až srpen 2023
9. Diskuse ke zprávě a její schválení
10. Návrh a projednání vnitřního předpisu o způsobu hlasování na Členské schůzi ČKS
11. Hlasování o návrhu vnitřního předpisu o způsobu hlasování na Členské schůzi ČKS
12. Návrh na úpravu vnitřního předpisu o členském příspěvku individuálních a kolektivních členů a jeho projednání
13. Hlasování o návrhu vnitřního předpisu o členském příspěvku individuálních a kolektivních členů
14. Návrh vnitřního předpisu o Konferenčním fondu ČKS
15. Hlasování o návrhu vnitřního předpisu o Konferenčním fondu ČKS
16. Diskuse
17. Návrh Usnesení 15. Členské schůze ČKS a jeho projednání
18. Hlasování o Usnesení 15. Členské schůze ČKS
19. Zakončení členské schůze

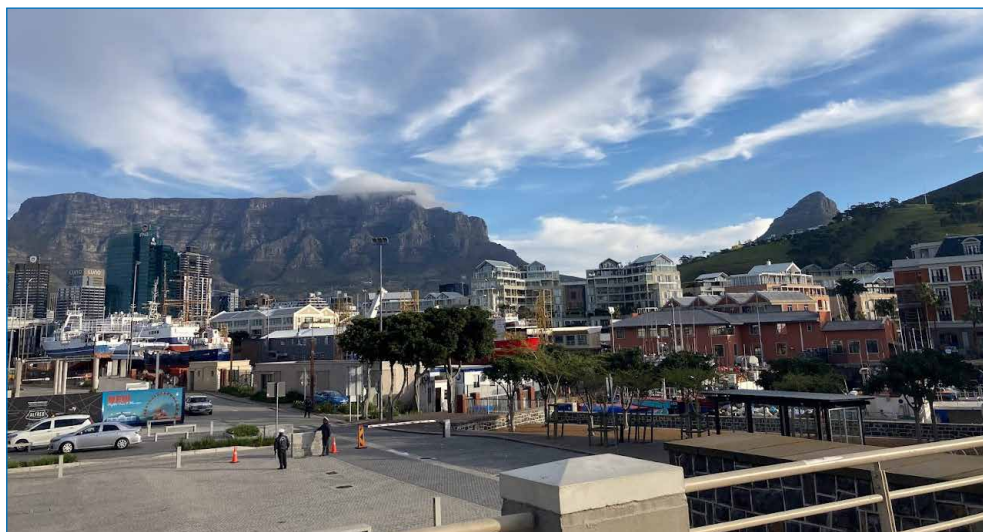
Václav Talhofer

Česká delegace na 31. mezinárodní kartografické konferenci v Kapském městě

Zásadní akce Mezinárodní kartografické asociace (ICA), 31. Mezinárodní kartografická konference (ICC), se tentokrát konala v Kapském Městě v Jihoafrické republice. Její konání již nebylo ovlivněno covidovým problémem, takže se jí účastnily delegace z většiny států světa. Mottem konference bylo zvoleno „Chytrá kartografie pro udržitelný rozvoj“, což odráželo současné úsilí světa o potlačení globálních klimatických změn a zabezpečení rozvoje nejen vyspělých států světa, ale i těch států, kterým se ekonomicky moc nedaří.

Termín konference byl tradiční, pro nás letní. Konkrétně jsme se sešli ve dnech 13. až 18. srpna 2023. Zdůrazňuji, že pro nás letní, ale Kapské město nás přivítalo jarním počasím s teplotami kolem 16 °C ve dne, sem tam nějakými srážkami a probouzející se přírodou po období zimy. Docela příjemná změna vzhledem k teplotám, které panovaly v České republice. Místem konference bylo konferenční centrum nacházející se v centru Kapského Města, odkud byla vidět hlavní dominanta – Stolová hora. Tedy, pokud nebyla zakryta mraky a pokud jste si našli takové místo, ze kterého vám výhled nekazily mnohé výškové budovy.

Konferenci zahájil prezident (ICA) Tim Tra-
iner a potom již následovalo 5 dní nabitých přednáškami, setkáními komisí, technickou výstavou, výstavou map a dětských kreseb s mapovou tematikou. Konference byla

**31ST INTERNATIONAL
CARTOGRAPHIC CONFERENCE**
13 - 18 AUGUST 2023 | CAPE TOWN | SOUTH AFRICA
SMART CARTOGRAPHY FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

ukončena v pátek odpoledne závěrečným setkáním, na kterém byla uvedena závěrečná statistika, vyhlášeny výsledky voleb do nových orgánů ICA, představeni vedoucí komisí ICA a vyhlášeny výsledky soutěží v mapové sekci, v dětské kresbě, ale i doprovodné akce – orientačním běhu. Významné bylo i předání nejvyššího ocenění ICA, zlaté medaile Carla Mannerfelta Cynthii Brewer, a to za její významný přínos ke kartografii, zejména v oblasti použití barev a jejího barevného systému známého jako Color Brewer. Třem kartografům bylo dále uděleno čestné

členství ICA. Derekovi Clarkovi z JAR, Peterovi Jordanovi z Rakouska a Lynnu Userovi z USA, který nás bohužel v roce 2022 opustil. 87 států světa zastupovalo 845 účastníků. Všichni byli na závěr i pozváni na 32. kartografickou konferenci do Vancouveru v Kanadě, a nakonec i na 33. konferenci, tentokrát do Tel Avivu v Izraeli.

Významnou součástí konference byl společenský večer uskutečněný v tradiční africké restauraci v centru Kapského Města. Účastníci měli možnost nejen sledovat africkou

hudbu a tance, ale mohli se do tanců i zapojit. Měli možnost ochutnat tradiční jídla afrického kontinentu i místní výborné víno. Případně se nechat zkrášlit místními kosmetičkami a nechat si na tvář namalovat něco jako tradiční dekoraci obličeje.

Před vlastní konferencí a v jejím závěru proběhla dvě plenární zasedání ICA, na kterých byly projednány zejména otázky změn stanov ICA a dále byla učiněna rozhodnutí o dalším financování ICA a byly provedeny volby do nových orgánů ICA a projednány kandidatury zájemců o uspořádání 33. mezinárodní kartografické konference

v roce 2027. Podrobné informace o této akci jsou uvedeny v samostatném příspěvku tohoto čísla Zpravodaje.

Českou kartografickou společnost zastupovalo 17 delegátů a opět jsme patřili k největším delegacím na ICC. K delegaci je ale nutné připočítat i 3 osoby, které naše zástupce doprovázely. Neztratili jsme se ale nejenom počtem účastníků, ale především naším aktivním vystoupením. Prezentovali jsme 16 příspěvků, které jsou publikovány v materiálech konference, konkrétně ve zvláštním čísle International Journal of Cartography, v publikacích ICA – Advance in

Cartography a ve sbornících příspěvků a abstraktů. 4 naši zástupci byli v programovém výboru konference, vedli 5 sekcí, jedno zasedání komise a 4 se účastnili valného shromáždění ICA, z nich jeden s hlasovacím právem, prezident ČKS Václav Talhofer. Jsem velice rád, že jsme pomohli s účastí Josefu Münzbergerovi a Michaelu Vojtěchovské. Jmenování jako první využili našeho nově založeného Konferenčního fondu a dostali příspěvek ČKS na pokrytí části jejich nákladů.

Ani na doprovodných výstavách se naše účast neztratila a získali jsme 3 ocenění. Dvě byla udělena odbornou porotou a jedno „hlasem lidu“.

V sekci Story Maps jsme získali 2. místo za „Dantovo peklo“ autora Josefa Münzbergera. Toto dílo získalo ve stejné sekci i ocenění delegátů. V těžší sekci jsme získali i 3 místo za dílo kolektivů z Univerzity Palackého a Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR „Jak se kde mluvilo a mluví“.

Jako národní komunita jsme se byli opět schopni domluvit se na tradičním setkání všech delegátů a jejich doprovodů v jedné hezké restauraci poblíž místa jednání konference. To, že jsme se setkali všichni, až na jednoho opozdilce, který uvázl na vrcholu Stolové hory, protože byla lanovka vedoucí na ní zastavena vzhledem k silnému větru, svědčí o naší soudržnosti a já osobně to velice oceňuji.

Protože se konference konala na místě, které není moc navštěvovanou lokalitou, mnozí cesty využili i k před- a po-konferenčním aktivitám, které zaměřili zejména na poznání Kapska a Krugrova národního parku. A tak měli možnost podívat se na Mys dobré naděje, na tučňáky, opice, pštrosy, zebry, slony atd.

Na závěr bych rád ocenil atmosféru, která na konferenci panovala, její organizaci a i to, že se naše delegace v odborném programu neztratila. Děkuji rovněž všem účastníkům za kvalitní reprezentaci naší společnosti. Pokud by se někdo chtěl blíže s konferencí seznámit, nechte navštívit její stránky: icc2023.org.

Václav Talhofer

19. zasedání Valného shromáždění Mezinárodní kartografické asociace

V rámci programu 31. Mezinárodní kartografické konference v jihoafrickém Cape Town proběhlo již 19. zasedání Valného shromáždění Mezinárodní kartografické asociace (General Assembly of International Cartographic Association, GA ICA). Zasedání bylo rozděleno do dvou dnů, na 13. a 18. srpna 2023. Zasedání řídili prezident ICA Tim Trainor (USA) a generální sekretář Thomas Schulz (Švýcarsko). V úvodu zasedání vzdali delegáti hold významným kartografům, kteří v letech 2021-2023 zemřeli, mezi nimi i prof. Veverka a dr. Kupčík. Významnou roli skrutátora byla svěřena našemu prezidentovi ČKS prof. Talhoferovi. Své role se ujal zodpovědně a všechna hlasování vždy správně spočítal.

Z důvodu obsažených ve Statutu ICA byly z řad národních členů ICA hlasováním přítomných delegátů zbaveny členství Benin, Ekvádor, Madagaskar a Mosambik a hlasování na 19. GA ICA bylo odebráno Bangladéši, Brazílii, Kubě, Íránu, Jordánsku a Mongolsku, které své delegáty na shromáždění ani nevyslaly. Novými národními členy ICA se hlasováním staly Džibuti a Saudská Arábie. Do řad kolektivních členů bylo přijato 10 organizací z různých států světa (Indie, Spojené arabské emiráty, Keňa, Malajsie, Německo, Čína, Španělsko, Belgie a Polsko) a naopak 2 firmy byly členství zbaveny.

Zprávu o činnosti ICA za období 1919-2023 přednesl prezident ICA T. Trainor, zprávu o hospodaření pokladník ICA T. Schulz. Velká část jednání GA byla věnována úpravám Statutu ICA vyvolaným různými podněty. Každá změna Statutu byla přednesena vice-prezi-

dentem a řádně zdůvodněna. Je i jejich zásluhou, že národní delegáti všechny navrhované změny Statutu ICA schválili. Následně byl schválen rozpočet ICA na 2023-2027.

Na závěrečném slavnostním zakončení 31. mezinárodní kartografické konference a 19. GA ICA byly oznámeny výsledky voleb, které přinesly nejenom nové složení Výkonného výboru (Executive Committee ICA) a vedení komisí ICA, ale i místo pořádání 33. mezinárodní kartografické konference. **Nový Výkonný výbor ICA** bude na základě hlasování GA pracovat v období 2023-2027 ve složení:

Prezident

- **Prof. Georg Gartner** (Rakousko, Technical University Vienna)

Generální sekretář a pokladník

- **Dr. Thomas Schulz** (Švýcarsko, Federal Statistical Office)

Vice-prezidenti

- **Dušan Petrovič** (Slovinsko, University of Ljubljana)
- **Amy Griffin** (Austrálie, Royal Melbourne Institute of Technology University)
- **Dariusz Dukaczewski** (Polsko, Institute of Geodesy and Cartography)
- **Serena Coetze** (Jihoafrická republika, University of Pretoria)
- **Liu Jiping** (Čína, Chinese Academy of Surveying and Mapping)
- **Haosheng Huang** (Belgie, Ghent University)
- **Alexander Kent** (Velká Británie, Canterbury Christ Church University)

Past-prezident

- **Tim Trainor** (USA, Consultant, LLC)

Volby se týkaly i vedení komisí a odborných skupin. V nich úspěšně obstáli i navržení čeští kandidáti na vedení komisí:

Commission on Maps on the Internet –

doc. O. Čerba

Commission on Atlases – co-chair

prof. V. Vít Voženílek

Commission on User Experience – co-chair

prof. P. Kubíček

Za významný přínos pro ICA a světovou kartografii obdržela nejvyšší ocenění ICA Gold Carl Mannerfelt Medal prof. Cynthia A. Brewer (USA). Ocenění za 28 let služeb pro ICA obdržel prof. Menno-Jan Kraak (Nizozemsko) a čestnými členy ICA se staly Dr. Derek Clark (Jihoafrická republika), prof. Peter Jordan (Rakousko) a posmrtně dr. Lynn Usery (USA).

Ze dvou návrhů na pořádání **33. Mezinárodní kartografické konference v roce 2027** – polské Varšavy a izraelského Tel Avivu vybrali národní delegáti **Tel Aviv**. Před cestou na 33. ICC 2027 do Tel Avivu se světová kartografie ještě sejde v roce 2025 v kanadském Vancouveru.

Vít Voženílek

Prof. V. Voženílek a nový prezident ICA prof. Georg Gartner

Česká expozice na Mezinárodní kartografické konferenci v Kapském Městě

Nedílnou součástí vrcholné akce světové kartografie INTERNATIONAL CARTOGRAPHIC CONFERENCE (ICC) je mezinárodní výstava map. Letos se ICC uskutečnila v jihoafrickém Kapském městě a česká kartografie zde měla opět významné zastoupení. Česká expozice byla na výstavě zastoupena 18 tituly v 5 soutěžních kategoriích, z toho devíti fyzickými (modře) a devíti elektronickými (červeně).

Kategorie **Atlasy** – Digitální i nedigitální atlasy.

- **Atlas Moravskoslezského kraje: lidé, podnikání, prostředí** (Moravskoslezský kraj a Urban Planner, spol. s r. o.)
- **Atlas nářečí českého jazyka – deklinace substantiv** (Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR, Univerzita Palackého v Olomouci)
- **Atlas vzdělávání, sociálních služeb a zaměstnanosti osob se zdravotním postižením v České republice** (Univerzita Palackého v Olomouci)

Kategorie **Vzdělávací kartografické produkty** – Digitální i nedigitální kartografické produkty určené pro vzdělávací účely

- **Ilustrovaný atlas světa** (Kartografie Praha, a. s.)
- **Žákovský atlas** (Kartografie Praha, a. s.)
- **Školní atlas Dnešního světa** (TERRA-KLUB, o. p. s.)
- **Kriticky ohrožené jevy našich nářečí (výstava s mapami)** (Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR, Univerzita Palackého v Olomouci)

Kategorie **Fyzické kartografické produkty** – Veškeré fyzické kartografické produkty, které nelze zobrazit na 2D monitoru, např. hmatové mapy, glóby a modely reliéfu.

- **Tyfloprůvodce po vybraných památkách Česka** (Univerzita Palackého v Olomouci, Jakub Žejdlík)
- **Česko – reliéfní mapa** (Kartografie PRAHA, a. s.)
- **Edukační sada 3D modelů** (Univerzita Palackého v Olomouci, Kateřina Bečicová)

Kategorie **Mapové produkty** – Mapy a další kartografické produkty vhodné pro zobrazení na 2D monitoru.

- **Praha – mapa veřejné dopravy a schéma linkového vedení PID** (ROPID – Regionální organizátor pražské integrované dopravy)
- **Výsledky vývoje tvrdého y** (Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR, Univerzita Palackého v Olomouci)
- **Ručně malovaná cyklomapa Orlickoústecko** (CBS Nakladatelství, spol. s r. o.)
- **Geology, Soil Environment and Hydrogeology of the Sidama Region, Ethiopia. Thematic geoscientific maps at a 1:100,000 scale and explanatory notes** (Česká geologická služba)

Kategorie **Story mapy** – Webové stránky, které vyprávějí příběh prostřednictvím map nebo zprostředkovávají narativní text prostřednictvím map.

- **Dantovo peklo jako ArcGIS Story Map** (České vysoké učení technické v Praze, Josef Münzberger)
- **Halda Ema a její okolí** (VŠB-Technická univerzita Ostrava, Kateřina Rutová)
- **Mapový portál Vltava – proměny historické krajiny** (České vysoké učení technické v Praze)
- **Zvukový panel – Jak se kde mluvilo a mluví** (Univerzita Palackého v Olomouci, Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR)

V hlasování odborné poroty získalo v sekci Story Maps **2. místo** „Dantovo peklo“ autora Josefa Münzbergera a **3. místo zvuková mapa** „Jak se kde mluvilo a mluví“ kolektivů z Univerzity Palackého a Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR. Story Map „Dantovo peklo“ získalo ocenění i v hlasování účastníků konference. Blahopřejeme.

Vít Voženílek

Výsledky soutěže MAPA ROKU 2022 vyhlášeny

Ve středu 3. května 2023 byly v Praze na Novotného lávce slavnostně vyhlášeny výsledky prestižní kartografické soutěže Mapa roku, letos 25. ročníku. Česká kartografická společnost oceňuje prostřednictvím soutěže kvalitní mapy a atlasy vydávané na území České republiky s celospolečenským přínosem.

Za přítomnosti prezidenta ČKS prof. Václava Talhofera a čestného člena ČKS a ICA doc. Miroslava Mikšovského moderoval téměř dvouhodinovou akci ředitel soutěže prof. Vít Voženílek. Postupně ve všech kategoriích byly představeny nominované exponáty a předány nominační listy zástupcům vydavatelů. Vítězi jednotlivých kategorií se staly následující kartografické exponáty:

ATLASY, SOUBORY A EDICE MAP

Geology, Soil Environment and Hydrogeology of the Sidama Region, Ethiopia. Thematic geoscientific maps at a 1:100,000 scale and explanatory notes

Vydavatel: Česká geologická služba

SAMOSTATNÁ KARTOGRAFICKÁ DÍLA

Praha – mapa veřejné dopravy a schéma linkového vedení PID

Vydavatel: ROPID – Regionální organizátor pražské integrované dopravy

DIGITÁLNÍ KARTOGRAFICKÉ PRODUKTY A APLIKACE NA INTERNETU

Mapový portál Vltava – proměny historické krajiny

Vydavatel: České vysoké učení technické v Praze

KARTOGRAFICKÁ DÍLA PRO ŠKOLY A VZDĚLÁVÁNÍ

Ilustrovaný atlas světa

Vydavatel: Kartografie Praha, a. s.

STUDENTSKÉ KARTOGRAFICKÉ PRÁCE

Tyfloprůvodce po vybraných památkách Česka

Jakub Žejdlík, Univerzita Palackého v Olomouci

Hodnotící komise se usnesla udělit tři zvláštní ocenění. První zvláštní ocenění bylo uděleno Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR a Univerzitě Palackého v Olomouci za kvalitní kartografickou vizualizaci problematiky nářečí českého jazyka. Ocenění převzali společně za Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR ředitel dr. Martin Prošek a vedoucí dialektologického oddělení dr. Martina Ireinová a za Univerzitu Palackého v Olomouci kartograf Mgr. Jakub Koníček. Druhé zvláštní ocenění bylo uděleno Katedře geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci za dlouholetou a kvalitní kartografickou produkci v edici M.A.P.S. (Map and Atlas Product Series). Ocenění převzal Mgr. Jakub Koníček. Třetí zvláštní ocenění obdržela Kartografie Praha za rychlou kartografickou podporu výuky ukrajinských dětí na českých školách. Ocenění převzal Ing. Pavel Seemann.

Po slavnostním vyhlášení se všichni přítomní sešli nad nominovanými a oceněnými exponáty a setrvali v odborných i přátelských rozhovorech. Organizátoři vyjádřili naději, že se příští rok opět sejdou nad kvalitními produkty české kartografie.

Vít Voženílek

MAPA ROKU

odborná soutěž

Česká kartografická společnost

Konference České geografické společnosti v roce 2024

POZVÁNKA

Rádi bychom vás pozvali na Výroční konferenci České geografické společnosti 2024 do Ústí nad Labem. Vrcholnou akci české geografie uspořádá Severočeská pobočka ČGS v prostorách Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem **v termínu od 2. do 5. 9. 2024**. Tradiční akce ČGS se koná v roce, kdy si čeští geografové připomenou 130. výročí založení České společnosti zeměvědné, předchůdce ČGS. Mottem konference je Geografie pro spravedlivé transformace.

Kromě tradičního programu s několika plenárními přednáškami, jednáním v sekcích či exkurzemi, připravuje organizační výbor i nadstavbový program pro učitele zeměpisu a zaměstnance veřejné správy, kteří mají do velké míry možnost ovlivňovat prostorové rozložení aktivit. Zmiňme i některé méně tradiční části programu, na jejichž detaily se můžete těšit v cirkulářích akce. Nabízíme možnost uspořádat před/po konferenci odborné workshopy nebo semináře. V případě zájmu nás prosím kontaktujte na níže uvedeném mailu.

Bližší informace budou k dispozici v prvním cirkuláři k akci, který bude společně s webovými stránkami akce v rámci webu ČGS (geography.cz) zveřejněn v průběhu září 2023. Pokud již nyní máte dotazy, lze nás kontaktovat na mailové adrese cgs2024@ujep.cz.

Těšíme se na setkání (nejen) v Ústí nad Labem.

Organizační a vědecký výbor konference

Navrhněte téma 18. kartografického dne Olomouc

ČLENSKÉ
OKÉNKO

Od roku 2007 je Kartografický den Olomouc tradiční odbornou akcí České kartografické společnosti. Z iniciativy čestného člena ČKS doc. Jaromíra Kaňoka (1946-2019) se každoročně sjíždějí poslední únorový pátek kartografové a tzv. tematici (odborníci různých vědních oborů, kteří garantují obsahy tematických map), aby vyslechli vyzvané přednášky na aktuální téma.

Doposud proběhlo již 17 ročníků Kartografického dne Olomouc:

- 2007 Tematická kartografie v klimatologii a hydrologii
- 2008 Kartografie v demografii
- 2009 Kartografie a geoinformatika v územním plánování
- 2010 Kartografie ve vzdělávání
- 2011 Kartografie v dopravě
- 2012 Kartografie a krajina
- 2013 Kartografie a zdravotnictví
- 2014 Cartography & Statistics
- 2015 3D tisk a jeho využití v geovědních oborech
- 2016 Kartografie a krizové řízení
- 2017 Kartografie a ekonomie
- 2018 Kartografie a 3D vizualizace
- 2019 Kartografie a média
- 2020 Kartografie a sport
- 2021 Kartografie a technologie
- 2022 Kartografie a kultura
- 2023 Kartografie a zpravodajství

Formát akce je jednotný od samého počátku: první ze 4–5 vyzvaných přednášek uvádí do problematiky tematické oblasti a vystupuje s ní vyzvaný tematický s praktickými zkušenostmi s mapami. Následují přednášky více a více kartografické. Vyvrcholením akce je moderovaná diskuse přednášejících s publikem. Historii kartografických dnů si můžete připomenout na kartografickyden.upol.cz, včetně fotogalerie.

Organizátoři Kartografického dne Olomouc vyzývají členy ČKS, aby svými podněty navrhli aktuální téma pro 18. ročník, který se uskuteční v pátek 29. února 2024. Napište svůj námět na adresu vít.vozenilek@upol.cz a doplňte jej o jména tematických a kartografů, kteří by svými vystoupeními přispěli k tradičně vysoké kvalitě akce.

Vít Vozenílek

KARTOGRAFICKÝ DEN
OLOMOUC

Geografická pracoviště Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity – kolektivní člen ČKS

Na rozdíl od mnoha jiných vysokých škol není na Přírodovědecké fakultě Ostravské univerzity kartografie „koncentrována“ na jedno pracoviště. Proto jsou kolektivním členem České kartografické společnosti dvě katedry, které společně třímají zástavu kartografie na Ostravské univerzitě. Jedná se o **katedru fyzické geografie a geoekologie** a **katedru sociální geografie a regionálního rozvoje**. Všeobecné zaměření pracovišť je patrné již z jejich názvů, ale vztahy ke kartografii z nich nejsou zcela zřejmé.

Katedra fyzické geografie a geoekologie je garantem bakalářského studijního programu Environmentální geografie s možností tří specializací: ochrana a tvorba krajiny, fyzická geografie a **kartografie a geoinformatika**. I když není studentů specializace kartografie a geoinformatika na PřF OU velké množství

(v každém ročníku je méně než 10 studentů), jedná se o jedno z odborných zaměření pracoviště. Kartografické předměty jsou pochopitelnou součástí studijních plánů i ostatních specializací.

Na katedře sociální geografie a regionálního rozvoje je možné studovat obory zaměřené na ekonomickou, politickou a kulturní geografii a na regionální rozvoj. Katedra také garantuje tzv. učitelské (dvouoborové) studium geografie. Je tedy jasné, že i v tomto případě se nelze bez kartografie obejít a přednášky, cvičení i semináře z kartografie jsou opět součástí studijních plánů.

Kartografové z uvedených pracovišť spolupracují i s katedrou biologie a ekologie, která sice ve svém portfoliu nemá kartografické předměty, ale při zpracování výsledků biologických mapování, zejména v rámci závěrečných prací, je často výstupem mapa nebo jiná vizualizace prostorových dat.

S prostorami Přírodovědecké fakulty OU se čeští (i slovenští) kartografové mohli seznámit v rámci 24. kartografic-

ké konference v roce 2021, kterou PřF OU společně s ČKS spoluorganizovala a hostila. V paměti účastníků jistě zůstává zejména prosvětlené atrium, které bylo během konference centrem odborného i společenského dění.

Činností kartografů PřF OU není pouze výuka, zapojují se do výzkumu, popularizace kartografie a publikují. Jako příklady je možné uvést několik známějších publikací z poslední doby, které kartografové z Ostravské univerzity vytvořili, nebo se na jejich tvorbě podíleli: Tvorba map (učebnice), Kartografie + (texty pro učitele), Atlas národnostních a náboženských menšin, Atlas rozvoje venkova (výstupy z projektů).

Radek Dušek

Aktivity v kartografii venované Jánovi Pravdovi 2023

24. novembra 2023, Stavebná fakulta, Bratislava

Cieľom seminára je poskytnúť priestor odborníkom z viacerých vedných disciplín prezentovať svoje kartografické diela a súčasne diskutovať o aktuálnych otázkach týkajúcich sa kartografie a príbuzných disciplín.

Termíny:

Prihlásenie účastníkov: 15.11.2023

Úhrada účastníckeho poplatku prevodom na účet: 15.11.2023

Predbežný program:

08:30 registrácia účastníkov

09:00 – 11:30 otvorenie, blok referátov

11:30 – 12:30 prestávka

12:30 – 14:30 blok referátov, diskusia a záver

14:30 – 15:30 plenárne zasadnutie KS SR

Informácie o seminári:

<https://www.slovakcarto.sk/?aktuality>

<https://www.svf.stuba.sk/kggi/aktivity-v-kartografii-2023.html>

Kartografická spoločnosť Slovenskej republiky

GEOGRAFICKÝ ÚSTAV SAV
INSTITUTE OF GEOGRAPHY SAS

Představujeme nové členy ČKS

Doc. PhDr. RNDr. Jan D. Bláha, Ph.D. je staronovým členem ČKS, neboť členem společnosti už byl v letech 2005–2013, v letech 2011–2014 zastupoval Česko v komisi Art and Cartography při ICA.

Kromě oboru geografie a kartografie (Přírodovědecká fakulta UK) absolvoval obor kulturologie se zaměřením na kulturní antropologii (Filozofická fakulta UK). Doktorát má v oboru kartografie, geoinformatika a dálkový průzkum Země a habilitoval se v oboru politická a kulturní geografie s prací *Mentální mapy a kartografické metody v geografickém výzkumu kultury*. V současnosti působí kromě katedry geografie (UJEP v Ústí nad Labem) na katedře geomatiky (ČVUT v Praze).

Cílem jeho aktivit je poukázat na humanitní rozměr kartografie s přesahem do jiných oblastí lidské činnosti (estetika, filozofie, výtvarné a dramatické umění, kulturní a sociální antropologie, pedagogika

atd.). Svůj zájem o vizuální a estetickou funkci kartografických děl integruje do výzkumu vizuální složky didaktických pomůcek se zaměřením na mapové dovednosti žáků. Druhou oblastí jeho odborných zájmů je kulturně zaměřený geograficko-antropologický výzkum kulturního areálu střední/východní Asie a Melanésie (řada terénních výzkumů: Papua Nová Guinea, Filipíny, Indie, Altaj) a výzkum vztahu kultury, prostoru a jeho kartografické reprezentace. Poslední významnou oblastí je uplatnění mentálních map v různých výzkumných záměrech včetně inovativních přístupů k regionalizaci.

Kromě výzkumných projektů a individuální publikační činnosti se podílel na řadě oceňovaných kolektivních děl (mj. Školní atlas světa, Atlas krajiny, Conditions of Fieldwork, Žákovský atlas, Český historický atlas, Makroregiony světa) a spolupracuje s českými nakladatelstvími na tvorbě map pro odborné monografie.

Ing. Stanislav Krčmař působí ve funkci manažera rozvoje nemovitostí ve společnosti E.ON Česká republika, s.r.o. a ve svém volném čase jako kurátor sbírky map Vojensko-historického klubu ERIKA Brno, z.s. V roce 1989 ukončil studium oboru geodézie a kartografie na Slovenské vysoké škole technické (dnes STU) v Bratislavě.

Specializuje se na využití kartografických, statistických a místopisných pramenů v historické geografii, včetně poradenství pro laickou i odbornou veřejnost. Vlastní sbírku map a atlasů, příruček pro práci s mapami, seznamů a statistických lexikonů obcí, turistických průvodců a místopisné literatury, kterou průběžně doplňuje. Sbírkou využívá pro tvorbu digitální Retrospektivní databáze sídel České republiky, kte-

rou vytváří vlastním jménem a nákladem. V současném období databáze obsahuje data ze sčítání v roce 2011, na něž jsou navázána data z 2. vydání Úředního německého seznamu obcí Protektorátu Čechy a Morava, Úředního seznamu obcí Velkoněmecké ze sčítání v r. 1939, seznamů obcí v Československé republice z let 1946, 1948 a 1949. Databáze obsahuje administrativní příslušnost obcí a jejich částí k vyšším územněsprávním celkům, platné i neplatné české, německé a polské názvy obcí a jejich částí, souřadnice středů sídel a objektů, počty obyvatel, počty domů, dodávací pošty, obslužné železniční stanice, atd. Po zpracování všech mapových listů bude možné databázi využít jako rejstřík speciálních map měřítka 1 : 75 000.

Bc. Stanislav Tokoš. Je absolventem Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity oboru Ekonomická geografie a regionální rozvoj v kombinované formě studia. Aktuálně studuje v kombinované formě navazující magisterské studium Geoinformatika a kartografie na Katedře geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci.

V rámci studia se zaměřuje na kartografická témata. V roce 2021 obhájil bakalářskou práci na téma *Atlas rozvoje venkova SO ORP Frýdlant nad Ostravicí pod*

vedením Mgr. Luďka Krtičky, Ph.D. Nyní pracuje na diplomové práci pod vedením Mgr. Radka Barvíře, Ph.D., ve které se věnuje hodnocení grafické náplně jazykovědných atlasů.

Pracuje od března 2022 na pozici specialista GIS pro Městský úřad Orlová. Zde se zabývá správou digitálně technické mapy města, aktualizací katastru, ÚAP a přípravou potřebných mapových podkladů napříč úřadem. Hlavní úkolem je vývoj mapového portálu města na platformě Open Source.

Best Map Award 2022

Skvělé umístění českých geografů/kartografů/GISáků v soutěži časopisu Journal of Maps

Dvě české mapy letos získaly prestižní ocenění v soutěži Best Map Award časopisu Journal of Maps za rok 2022. Tato uznání jsou výsledkem tvrdé práce a inovativního přístupu k vizualizaci dat.

První je oceněný článek s názvem „[Visualising residents' fear of crime with recorded crime data from four Czech cities](#)“ autorského kolektivu Petra Linhartová, Igor Ivan (oba VŠB-TUO) a Jiřího Pánka (UPOL). Tato mapa se zabývá vizualizací obav obyvatel ze zločinu na základě zaznamenaných dat o kriminalitě ve čtyřech českých městech. Autorům se podařilo přinést nový pohled na toto téma a vytvořit mapu, která jasně a efektivně představuje strach obyvatel ze zločinu v daných lokalitách.

Druhý je oceněný článek s názvem „[Two decades of 'Brain Drain' in Olomouc \(Czechia\)](#)“ je dílem Rostislava Nětka, Jaroslava Buriana, Víta Paszto, Radka Barvíře a Jana Chloupek (všichni UPOL). Tato mapa se zabývá jevem „odliv mozků“ v Olomouci v průběhu dvou desetiletí. Autoři dokázali

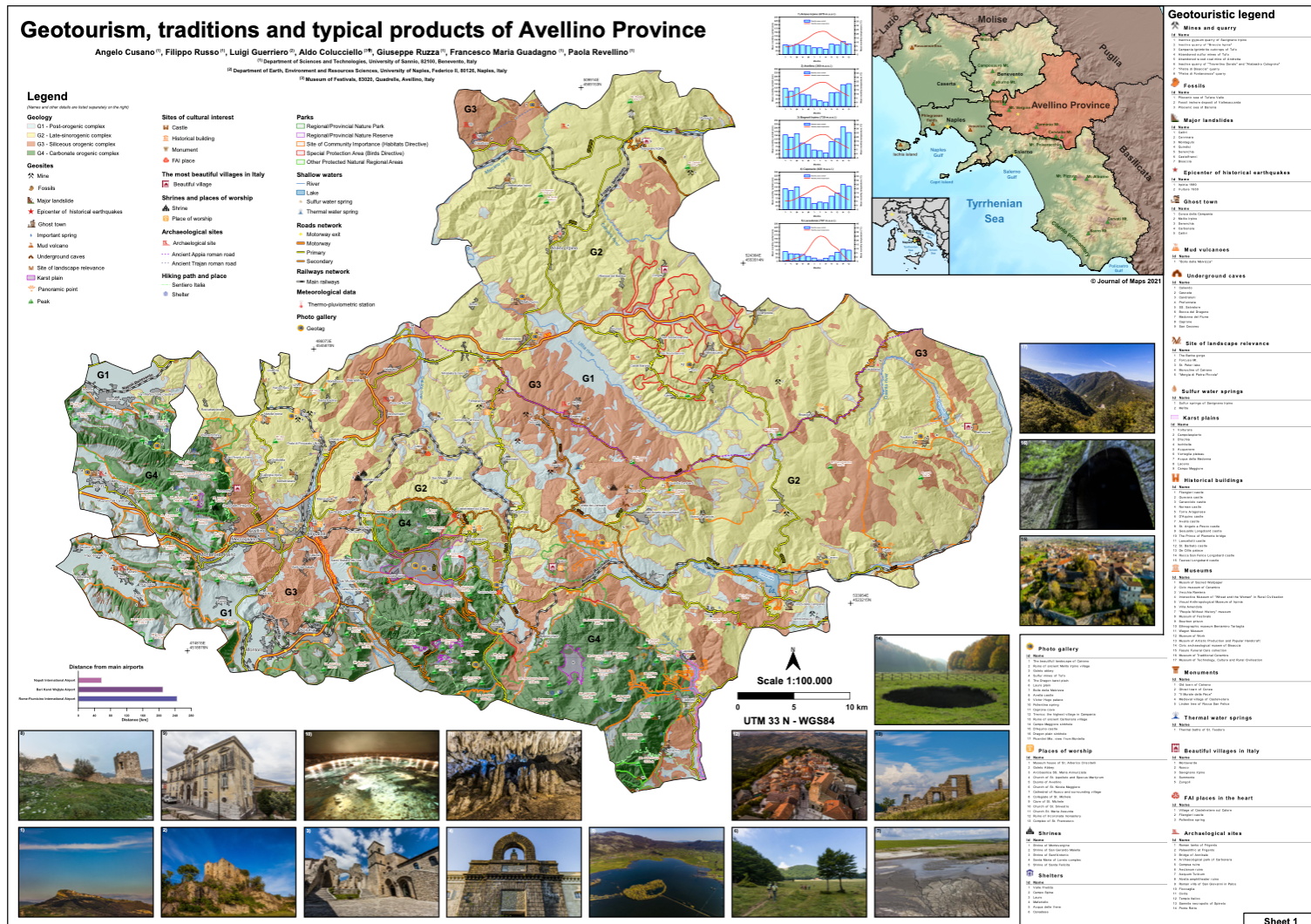
prostřednictvím mapy zobrazit, jak se tato problematika proměňovala v průběhu času a jaké faktory na ni měly vliv. Tato vizualizace umožňuje lepší pochopení situace a identifikaci oblastí, které jsou nejvíce postiženy tímto jevem.

Ocenění těchto dvou článků je důkazem vysoké kvality vědeckého výzkumu na Univerzitě Palackého v Olomouci. Tyto mapy nejenže ukazují schopnost autorů efektivně zpracovávat a vizualizovat data, ale také poskytují užitečné informace a nové pohledy na aktuální společenské a ekonomické problémy. Prestižní ocenění Best Map Award od Journal of Maps potvrzuje význam a přínos těchto mapových prací v oboru. Je to také povzbuzení pro další výzkum a vývoj v oblasti vizualizace dat a mapování. Odborná komunita má díky těmto mapám nové nástroje a perspektivy pro zkoumání a porozumění různým jevům a procesům ve společnosti.

PS: Jen tak pro zajímavost, tento článek (až na opravu chyb ve skloňování, přidání odkazů, apod.) napsal ChatGPT po dotazu: „*Napiš krátký článek do cca 400 slov o tom, že se letos dvě mapy z Univerzity Palackého v Olomouci umístily v prestižní soutěži Best Map Award časopisu Journal of Maps za rok 2022. Ocenění získaly články „Visualising residents' fear of crime with recorded crime data from four Czech cities“ od kolektivu Petra Linhartová, Igor Ivan & Jiří Pánek, a článek „Article Two decades of 'Brain Drain' in Olomouc (Czechia)“ od Rostislav Nětka, Jaroslav Burian, Vit Paszto, Radek Barvír & Jan Chloupek,*“

PS 2: Vítěznou prací je mapa na téma [Geotourism, traditions and typical products of Avellino Province](#), italského kolektivu Angelo Cusano, et. al.

Jirka Pánek

Největší kartografické vydavatelství v Česku změnilo majitele

ČLENSKÉ
OKÉNKO

Milan Paprčka, majitel zlínského nakladatelství CBS, slovenské společnosti VKÚ Harmanec, provozovatel Muzea map, pilot, fotograf a cestovatel. Jméno, které je v česko-slovenských kruzích známé zejména díky leteckému fotografování a velké knižní edici Česko z nebe a Slovensko z neba. Díky dvě dekády trvajícímu vydávání map si vysloužil přezdívku Milan SMapou. Nyní pod svá křídla přidá i českou kartografickou jedničku, známé mapové vydavatelství SHOCart.

Největší české mapové vydavatelství SHOCart po 33 letech mění majitele

Jeho začátky se začaly psát v roce 1990, kdy si nadšenci pro orientační běh začali vyrábět své vlastní mapy. Nejprve se firma věnovala mapám pro orientační běh, plánům města a později se stala známá velkou edicí turistických a cyklistických map území Česka a Slovenska či známými autoatlasy. Velice oblíbeným se stal i web cykloserver.cz. Každý rok se firma posunula mílovými kroky dopředu a postupně se stala jedničkou na českém trhu.

Legenda, která dostala šanci na pokračování

Až 90% vlastníkem firmy SHOCart byla rakouská společnost Freytag-Berndt a jen 10% patřilo původnímu českému zakladateli firmy. Minulý rok se rakouští majitelé rozhodli úplně stáhnout z českého trhu a fungující firmu prostě zlikvidovat. Český menšinový

vlastník, Karel Kršák, však nechtěl vidět své dítě takto padnout a rozhodl se hledat investora. A dohodl se právě s Milanem Paprčkou a jeho manželkou Simonou Nádaši Paprčkovou, kteří se také dlouhodobě věnují vydávání map.

„Své podnikání jsme rozjeli na velmi zvláštním typu map - na ručně malovaných mapách. Dnes je jich vydáno téměř 500 titulů a kromě orientace v regionu plní i funkci jeho propagace. Na Slovensku zase vydáváme známé turistické mapy VKÚ Harmanec.

V České republice jsme tento segment trhu plnili díky spolupráci s Klubem českých turistů a jejich vydavatelstvím Trasa. Byla to velmi dobrá spolupráce, ale ty mapy nikdy nebyly naše. Proto jsem po setkání s panem Kršákem věděl, že do toho půjdu a už se budeme dohadovat jen na podmínkách a detailech. Mou společník v tomto projektu je zároveň i společnost při cestě životem, moje manželka Sima. Na koupi firmy jsme použili

naše osobní finanční prostředky a vzali si také úvěr,“ uvedl Milan Paprčka.

To, jakým směrem se bude společnost ubírat, je jednoznačné. Všechny Milanovy vydavatelské firmy mají poslání přinášet lidem jedinečný pohled na krajinu a podporovat cestovní ruch. Tuto vizi má svými produkty přinášet také SHOCart.

„Já se hodně těším na spolupráci s novými kolegy, kteří rozšíří naši CBS skupinu a také na práci s velmi kvalitními mapovými díly. Vizí do budoucna je propojit svět fyzických map na papíře a na orientačních tabulích, se světem virtuálním, a to prostřednictvím naší nové mobilní aplikace pro rozšířenou realitu,“ dodává Paprčka.

O CBS Nakladatelství

CBS Nakladatelství je vydavatelem edice knih leteckých fotografií Česko z nebe, ručně malovaných map nebo 360° leteckých videomap s 20 lety zkušeností. Vytváří originální produkty, které spojuje jediné poslání – přinášet lidem jedinečný pohled na krajinu.

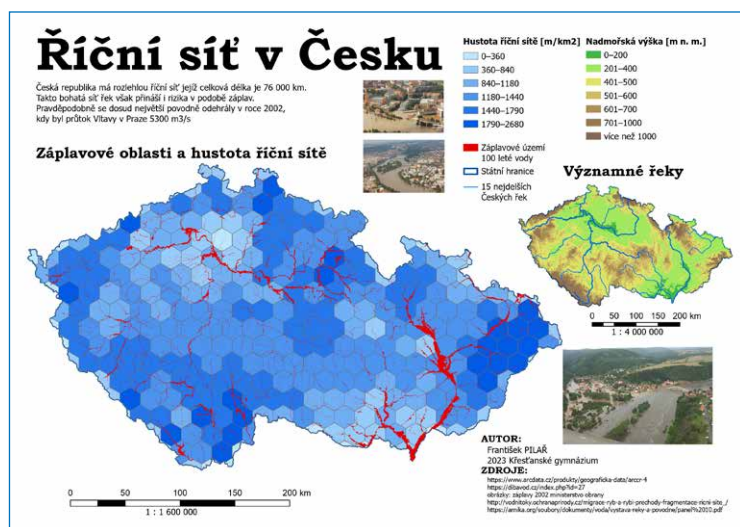
Edita Procházková

7. ročník mapové soutěže při Zeměpisné olympiádě

V letošním roce se uskutečnil již sedmý ročník soutěže O nejlepší mapu na geografické téma v rámci Zeměpisné olympiády. Soutěže se může zúčastnit každý účastník nebo skupina účastníků zeměpisné olympiády tím, že vytvoří mapu na originální téma. Map se letos v soutěži sešlo úctyhodných 206. Soutěžilo se ve dvou kategoriích: **mladší** (žáci 6. a 7. tříd a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií) a **starší** (žáci 8. a 9. tříd a studenti středních škol). Všechna díla si můžete prohlédnout na <https://1url.cz/@mapy-zo-2023>.

Hodnotící komise složená z kartografů a geografů z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem a z Kartografie Praha nejprve vybrala 16 postupujících do finále. To se uskutečnilo 28. dubna v budově PŘF UK na pražském Albertově, kde každý z finalistů představil komisi své dílo. Potěšilo nás, že všichni finalisté přijeli osobně, a to i zdaleka. Členové poroty u každé mapy hodnotili originalitu a náročnost tématu/nápadu z pohledu kartografa, kvalitu grafického zpracování, použité kartografické vyjadřovací prostředky, originalitu a náročnost tématu z pohledu geografa, geografickou relevantnost tématu, hloubku jeho zpracování a také prezentaci, s následujícími výsledky.

MLADŠÍ KATEGORIE

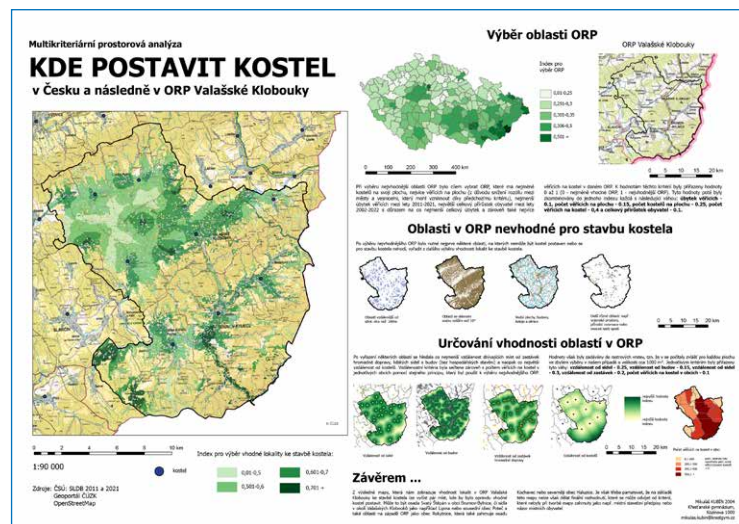
1. místo: **František Pilař** / Křesťanské gymnázium, Praha - Hostivař / **Říční síť v Česku** (mapa č. 52)
2. místo: **Filip Holzner** / Gymnázium a střední odborná škola Mikulov / **Mapa politických vztahů Evropy** (mapa č. 31)
3. místo: **Jiří Červený** / ZŠ Pod Marjánkou, Praha 6 / **Létající ostrovy Araminae** (mapa č. 12)

STARŠÍ KATEGORIE

1. místo: **Mikuláš Kubín** / Křesťanské gymnázium, Praha - Hostivař / **Kde postavit kostel** (mapa č. 54)
2. místo: **Filip Mészáros** / Lauderovy školy při Židovské obci v Praze / **Návrat sumerských bažin** (mapa č. 13)
3. místo: **Matěj Schimmer** / Gymnázium Matyáše Lercha, Brno / **Republika Černarus, obecně geografická mapa** (mapa č. 32)

Společně s hodnocením odbornou porotou probíhala výstava všech map spojená se soutěží Map Populi, kde o vítězi rozhodli hlasováním účastníci celostátního kola Zeměpisné olympiády, jejich pedagogický doprovod a další odborníci z PŘF UK. Bylo odevzdáno 62 hlasů a vítězem se stal:

Filip Mészáros / Lauderovy školy při Židovské obci v Praze / **Návrat sumerských bažin** (mapa č. 13).

ČKS stejně jako v minulých letech akci finančně podpořila hodnotnými cenami pro vítěze. Slavnostního vyhlášení výsledků a předání cen a diplomů se ujal doc. Tomáš Bayer z PŘF UK a proběhlo v rámci vyhlášení výsledků Zeměpisné olympiády. Organizaci celé soutěže zajišťovali Jakub Lysák a Jakub Jelen z PŘF UK. Na tomto místě by organizátoři rádi poděkovali všem, kdo přispěli k jejímu bezproblémovému průběhu, zejména Janu Ptáčkovi z Kartografie Praha, Martinu Bartůňkovi z UJEP, a dále zaměstnancům a studentům PŘF UK Anně Altové, Tomáši Bayerovi, Lence Havelkové, Günterovi Kynclovi, Jitce Slabé a Daniele Valchářové.

Jakub Lysák

VÚGTK na Veletrhu vědy 2023

Ve dnech 8.-10. června 2023 proběhl v Praze ve dvou halách na Výstavišti v Letňanech veletrh, který vtáhl všech 46 000 návštěvníků do světa vědy. To nejzajímavější ze světa přírodních, technických, humanitních i společenských věd bylo představeno v rámci stovky expozic na ploše větší než 800 m².

již podruhé představil svojí expozici i Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v.v.i. Je potěšitelné, že o expozici VÚGTK byl vedle špičkových pracovišť AV ČR a dalších vystavovatelů velký zájem. Na stánku výzkumníků ze Zdib se návštěvníci dozvěděli informace z oblasti geodézie, GNSS, družicového navigačního systému DORIS, zemského gravitačního

vou sbírku. Mapová sbírka Chartae-Antiquae.cz je online mapový portál, který před lety vznikl v rámci projektu Ministerstva kultury ČR NAKI-I „Kartografické zdroje jako kulturní dědictví“. V rámci portálu je již několik let možnost nahlízet na digitalizovaná mapová díla, glóby a atlasy. Z hlediska návštěvníků byla velice oceňována péče, která je těmto historickým produktům věnována, a jak velké využití tyto produkty mají i v současné době.

Značný zájem z hlediska kartografických produktů byl i o poznání, jak se provádí digitalizace starých globů a jejich archivace. Proto se řada otázek týkala speciálního mobilního zařízení, které umožňuje šetrné, bezpečné a přesné digitalizování globů o průměru od 5 do 120 cm. Velkého ocenění ze strany návštěvníků se dostalo i papírovému modelu digitalizovaného globu, což má značný význam v oblasti vzdělávání. Vystavovatelům to ostatně potvrdilo několik učitelek zeměpisu, kterým byly modely papírových globů předány.

V rámci veletrhu došlo i k setkání s vědeckými pracovníci Ústavu pro jazyk český AV ČR. Zajímaly se nejenom o zmíněné kartografické produkty, ale diskutovalo se i o oborovém Terminologickém slovníku zeměměřičství a katastru, který jazykovědkyně velice ocenily a vyjádřily lítost, že ne všechny vědní obory takový slovník mají. Ale co není, může být, když osobou pro konzultace v oblasti kartografie a geografie je pro Ústav pro jazyk český AV ČR vice-president České kartografické společnosti prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc.

Karel Raděj

V rámci veletrhu se prezentovalo 47 ústavů AV ČR, 4 výzkumné ústavy, 12 univerzit, 9 firem, 5 zástupců státní správy, 3 neziskové organizace a 3 science-centra.

Veletrh vědy je největší populárně naučná akce v České republice, kterou každoročně od roku 2015 pořádá Akademie věd ČR. Zabývá se vědou ve všech jejích podobách a nabízí návštěvníkům a široké veřejnosti, pro kterou je určen, to nejzajímavější ze světa přírodních, technických, humanitních i společenských oborů. Představuje vědu a výzkum jako fascinující a zásadní odvětví lidské činnosti. Vědu i letos návštěvníci veletrhu poznali na vlastní kůži prostřednictvím interaktivních exponátů, modelů, mobilních laboratoří a praktických dílen. Meze vědě a kreativitě se v Letňanech nekladou.

Veletrh vědy se v Česku zařadil mezi nejrychleji rostoucí akce svého druhu. Oblíbili se jej jak fanoušci nových technologií, inovací, médií, tak i mladá generace obecně.

Mezi čtyřmi výzkumnými ústavu se na veletrhu

pole či o vynikajících výsledcích z oblasti využití hydrostatické nivelace. Je potěšitelné z hlediska ČKS, že velký zájem návštěvníků byl také o kartografické produkty, a aby ne. Vždyť VÚGTK ve Zdibech je kolektivním členem České kartografické společnosti a s kartografií má mnoho společného.

Z hlediska zájmu se jednalo o virtuální mapo-

Předsedkyně Akademie věd ČR prof. Eva Zažímalová u mapy nářečních oblastí z dílny dialektologického oddělení Ústavu pro jazyk český AV ČR

Kde publikovat články s kartografickou tematikou?

České a slovenské časopisy pro vás vyzpovídal Vít Voženílek

Na jeho otázky odpovídali:

Jan Řezníček, vedoucí redaktor

Geodetický a kartografický obzor (GaKO)

egako.eu

Dagmar Kusendová, předsedkyně red. rady

Kartografické listy (KL)

gis.fns.uniba.sk/kartografickelisty

Vít Jančák, výkonný redaktor

Geografie (GE)

geografie.cz

Jaroslav Hofierka, hlavní redaktor

Geographia Cassoviensis (GC)

www.gcass.science.upjs.sk

Miroslav Šifta, šéfredaktor

Geografické rozhledy (GR)

www.geograficke-rozhledy.cz

Můžete krátce představit časopis?

GaKO: Geodetický a kartografický obzor je recenzované periodikum, vycházející měsíčně, které plní funkci odbornou, vědeckou, výchovně-vzdělávací a společenskou v okruhu odborníků v oblasti geodézie, kartografie a katastru nemovitostí působících ve státní správě, ve výzkumu v pedagogickém a vzdělávacím procesu a v komerční sféře. GaKO reprezentuje úroveň oboru a je jediným časopisem s tímto obsahovým zaměřením, který vychází společně v České republice a ve Slovenské republice již více, než 110 let. Více o časopise na webových stránkách,

na kterých lze bezplatně nalézt aktuální i dřívější vydání časopisu.

KL: Kartografické listy boli založené v roku 1993 vo forme ročenky novozaloženej profesijnej spoločnosti slovenských kartografů – Kartografická spoločnosť Slovenskej republiky (KS SR) v partnerstve s Geografickým ústavom Slovenskej akadémie vied (GgÚ SAV). Ročenka bola určená záujmom o kartografiu s cieľom priblížiť odbornú úroveň a aktivity najmä slovenských kartografů, poskytnúť im edičný priestor, podnietiť menej skúsených kolegov a osloviť aj inak orientovaných odborníkov. Vybavenosť a úpravu periodika volili jej zakladatelia (Ján Pravda a Milan Hájek) tak, aby bola čitateľná aj v zahraničí s pestrým obsahom od historicky zameraných úvah, cez odborné správy a informačné príspevky, až po vedecké štúdie. Kartografické listy sa v priebehu prvých 20 ročníkov etablovali na často citované vedecko-odborné periodikum nielen v národnom, ale aj širšom stredoeurópskom kontexte. V snahe zachovať ciele zakladateľov a zároveň zvýšiť kvalitu a atraktivitu Kartografických listov pre slovenskú, ale aj českú a zahraničnú kartografickú komunitu a príbuzné odbory, začali od jubilejného 20. čísla v roku 2012 vychádzať už nie ako ročenka 1x ročne, ale ako časopis s 2 číslami ročne v spolupráci s GgÚ SAV. Okrem tlačenej formy je publikovaný súbežne aj v elektronickej forme na novozaloženej webovej stránke časopisu v gescii Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského, ktorá sa tak stala tretím stálym podporovateľom časopisu.

GE: Geografie je jedním z nejstarších vědeckých časopisů ve střední Evropě a v Česku, vychází od roku 1895. V Geografii jsou publikovány pouze původní články s geografickým zaměřením a články z příbuzných oborů s přesahem do geografie. Vítány jsou i problémově orientované články, kde jsou překračovány hranice jednotlivých oborů s uplatněním multidisciplinárních, resp. transdisciplinárních přístupů.

Geografii vydává čtvrtletně Česká geografická společnost (ČGS, z. s.), tištěná verze vychází koncem března, června, září a prosince. Publikované články jsou volně přístupné na webu časopisu, a to v rubrikách „online first“ (články přijaté do tisku před jejich zařazením do konkrétního čísla), aktuální číslo a archiv (ten je digitalizován zpětně až do roku 1976 a nadále pracujeme na zpřístupnění starších čísel).

Časopis je podporován Akademií věd ČR.

GC: Geographia Cassoviensis je recenzovaný vědecký časopis vydávaný dvakrát ročne Univer-

zitou Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Vychádza od roku 2007 v tlačenej i voľne dostupnej elektronickej verzii.

Časopis publikuje originálne a aktuálne vedecké články, ktoré sú prínosom v oblasti geografie, geoinformatiky a ďalších príbuzných vedných disciplín.

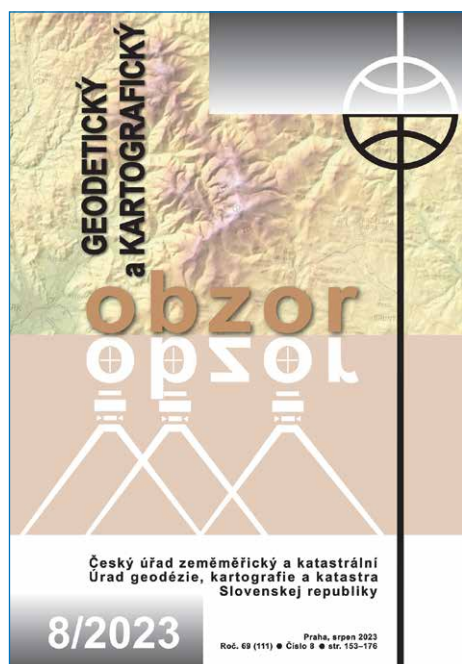

GR: Geografické rozhledy jsou určeny učitelům působícím na středních i základních školách k jejich dalšímu vzdělávání, studentům geografie a učitelství geografie na českých univerzitách, i dalším zájemcům o soudobou geografii, problematiku geografického vzdělávání, environmentalistiku a aplikovanou pedagogiku. V redakci s oblibou říkáme, že Geografické rozhledy jsou pro každého geografa ideálním čtením před spaním nebo do tramvaje.

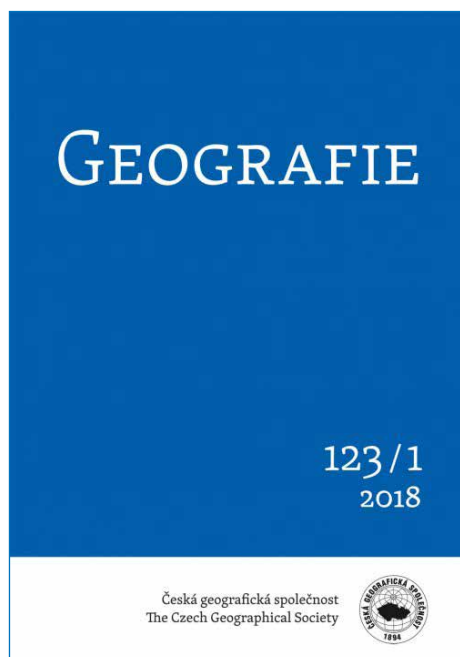
Jsou vítány i kartografické příspěvky?

GaKO: Samozřejmě, kartografie je jedním z hlavních oborů GaKO. Uvedme příklad nedávných příspěvků: „Nětek, R. Voženílek, V., Rychtaříková, J.: Webová kartografie pro nástroje demografických analýz“, „Krejčí, V., Kašperáková, D., Krejčí, O.: Svahové nestability v kartografii od historie po současnost“, nebo: „Dombiová, K.: Digitální kartografie priestorových objektov ZBGIS®“. V rámci rubrikových článků pak dále přinášíme reportáže z odborně zaměřených kartografických konferencí.

KL: Áno, kartografické príspevky sú vítané ťažiskovo. Časopis však poskytuje priestor aj na

publikovanie originálnych vedeckých štúdií, odborných článkov, ale aj informácií z fotogrametrie, diaľkového prieskumu Zeme, geoinformatiky, geomatiky a ďalších relevantných disciplín.

GE: Kartografické a geoinformační příspěvky s geografickým přesahem jsou v Geografii vítány. V minulosti jsme připravili i monotematická čísla s tematikou kartografie a geoinformatiky. Příspěvky lze najít v autorském a tematickém (podle klíčových slov) rejstříku na webu našeho časopisu.

GC: Áno, kartografické příspěvky sú vítané a sú štandardnou súčasťou doposiaľ publikovaných čísel. Ako príklady uvádzame: BAČÍK, V., CHVOŠTEKOVÁ, D. 2020: *Cirkulárna vizualizácia dát dochádzky za prácou na príklade obcí Bratislavského samosprávneho kraja* (DOI: <https://doi.org/10.33542/GC2020-1-01>) či JÍLKOVÁ M., BARVÍŘ R., VOŽENÍLEK V. 2021: *Vliv znázornění výškopisu v různých typech reliéfu na grafickou náplň map/ Influence of terrain representation in various terrain types on graphic map load*. (DOI: <https://doi.org/10.33542/GC2021-2-03>).

GR: Kartografické příspěvky jsou vítány! Cílem časopisu je geografii prezentovat v celé její šíři. Kartografické články v Geografických rozhledech mají často povahu přehledových článků (pro chystané číslo, které se bude věnovat tématu Podzemí a které vyjde v červu, připravil skvělý článek o zobrazování podzemních prostor a různorodých objektů na mapách dr. Jakub Lysák z PřF UK). Dalším častým typem kartografických příspěvků v časopise jsou články zaměřené na využití map, případně kartografie jako takové, ve školním vyučování.

V jakých jazycích a v jakém rozsahu přijímáte příspěvky?

GaKO: Příspěvky publikujeme v GaKO v českém a slovenském jazyce, přičemž maximální rozsah normostran článku je 15 stran A4. Rozsáhlejší příspěvky lze publikovat po dohodě s redakční radou. Obrázky přijímáme černobílé i barevné.

KL: Příspěvky sa prijímajú v slovenčine, češtine, resp. v angličtine s rozšírením resumé v ďalšom jazyku. Preklady a jazykovú korektúru si zabezpečujú autori! Články s farebnými obrázkami a prílohami sú publikované vo farbe v elektronickej forme časopisu na webovej stránke a v tlačenej forme sú iba bez farby.

GE: Redakce přijímá rukopisy v angličtině nebo v češtině a slovenštině (pokud není alespoň jeden z autorů Čech).

Rozsah kompletního rukopisu je maximálně 8 tisíc slov, a to včetně tabulek, seznamu literatury apod. Překročení stanovené délky může být důvodem odmítnutí rukopisu (nepřijetí do recenzního řízení z formálních důvodů). Maximální počet obrázků v rukopisu by neměl přesáhnout počet 10–15 (podle jejich velikosti). Pouze ve výjimečných případech může redakce povolit delší text.

Obrázky přijímáme v černobílé i barevné provedení, za barevný tisk nejsou požadovány žádné další poplatky. Technické parametry grafických prvků viz Pokyny pro autory na webu časopisu.

GC: Geographia Cassoviensis publikuje příspěvky v anglickom jazyku. Příspěvky môžu byť písané tak britskou ako aj americkou angličtinou, celý rukopis však musí byť písaný v rovnakej verzii gramatiky. Zasielaný rukopis by mal mať štandardne rozsah 10 – 15 strán (do 5000 slov), so zachovaním formátovania nastaveného v šablóne. V opodstatnených prípadoch časopis publikuje aj rozsiahlejšie štúdie.

Časopis publikuje v tlačené i online verzi plnobarevné obrázky, pokud barevnost obrázku zvyšuje jeho informační hodnotu.

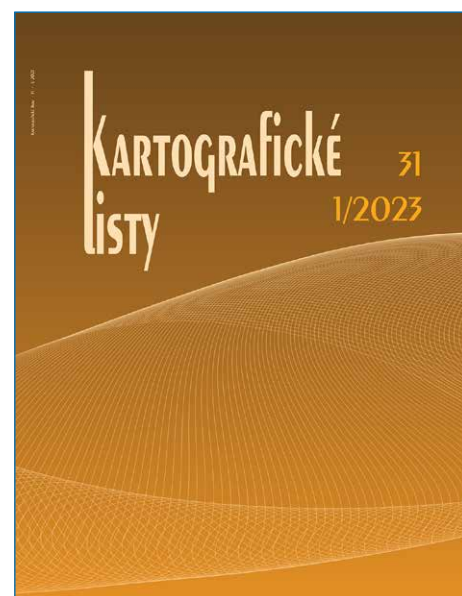
GR: Geografické rozhledy vychází v češtině, články otiskujeme i ve slovenštině. Příspěvky jsou krátké – na čtyři nebo dvě tiskové strany (A4). Pro čtyřstránkový článek je autorům doporučeno zaslat text v rozsahu 13 500 znaků včetně mezer. Každý článek obsahuje cca 3 obrázky tištěné v barvě. Dvoustránkový je rozsahem poloviční, většinou s jedním velkým obrázkem. Více případně v pokynech pro autory na webu.

Jaký je proces recenzování a jak dlouho trvá recenzní proces?

GaKO: Výsledkem lektorského řízení GaKO je vypracování lektorského posudku (posuzuje se: výstižnost názvu příspěvku, původnost obsahu, užitečnost pro praxi, přínos nových poznatků, ja-

zyková, stylistická, terminologická a věcná správnost textu, správnost citování použité literatury, výstižnost abstraktu, klíčová slova), ve kterém je zřetelně uvedeno, zda je příspěvek doporučený na publikování bez jakýchkoliv úprav, nebo po vykonání naznačených úprav, nebo jej lektor k publikování nedoporučuje. Lektorské řízení je obvykle ukončeno do 1 měsíce.

KL: Široká medzinárodná redakčná rada časopisu s významnými domácimi aj zahraničnými osobnosťami zabezpečuje recenzovanie každého príspevku štandardným postupom s výnimkou informačných. Recenzenti posudzujú rukopis jednotne podľa schválenej recenznej šablóny časopisu s konečným odporúčaním. Doba vypracovania posudku by nemala prekročiť 30 dní, dĺžka recenzného konania sa viaže na vypracovanie posudkov, reakcií autorov a procesov redakčného spracovania. Termíny redakčných uzávierok pre dodanie rukopisov je každoročne 15.1. (pre prvé číslo) a 15.7. (pre druhé číslo), resp. aj v iných termínoch po dohode s redakciou.

GE: Všetchny příspěvky doručené do redakce Geografie procházejí anonymním recenzním řízením. Autor obdrží výsledek recenzního řízení, tedy vyjádření, zda byl článek přijat v původní podobě, jaké jsou k němu připomínky (požadavky na konkrétní úpravy vycházející ze souhrnu recenzních připomínek) nebo zda byl odmítnut (se zdůvodněním). Recenzní řízení probíhá v několika kolech, v první fázi je rukopis posouzen v redakční radě (posuzována je formální a obsahová způsobilost pro zahájení recenzního řízení), poté článek posoudí minimálně dva nezávislí recenzenti, autorem upravenou verzi článku pak posoudí zpravodaj (určený z členů redakční rady), příp. znovu recenzenti. O definitivním přijetí rukopisu do tisku rozhodne redakční rada na základě souhrnného vyjádření zpravodaje. Autor článku je pak seznámen s výsledkem recenzního řízení.

Redakce se snaží o zkrácení doby trvání recenzního řízení při zachování jeho relevantní náročnosti, resp. kvality. V posledních letech tak pokračuje trvalý trend snižování doby trvání recenzního řízení v Geografii, kdy dostávají autoři vyjádření redakční rady (po recenzních posudcích) průměrně do 3 měsíců od přijetí článku do redakce a celé recenzní řízení (přijetí článku do tisku) trvá průměrně 5,5 měsíců.

Podrobnosti k recenznímu řízení najdete na webu časopisu.

GC: Všetky rukopisy procházejí recenzním konáním u aspoň dvou recenzentů zvolených redakčnou radou časopisu. Recenzní konání je anonymní z pohledu autorů i recenzentů. Délka recenzního konání zvyčajne nepresahuje 60 dní. Po úspešnom recenznom konaní a editorských úpravách rukopisu sa príspevky zverejňujú v online verzii časopisu, vďaka čomu sú šíriteľné a plne citovateľné bez ohľadu na termín vydania tlačenej verzie čísla.

GR: Každý článek prochází rukama jednoho až dvou recenzentů, čtením redakce, jazykovou korekturou a finální korekturou redakce. Recenzní proces je krátký, zasílání článků však preferujeme v době tři měsíců před vydáním chystaného čísla. Geografické rozhledy jsou však specifické v tom, že každé číslo má své téma. Plně monotematické není, ale může se stát, že pokud autor pošle do Rozhledů článek na libovolné téma, s vydáním článku může čekat delší dobu, než tematicky „zapadne“ do některého z dalších čísel. Nebo, v případě článků obecných, do rubriky Geografie a škola, musí text čekat, až se v časopise uvolní místo. Skladba čísel je v gesci redakce, která musí co nejlépe naplnit téma čísla. Proto je lepší zamýšlený článek a jeho téma předem konzultovat s redakcí.

Je časopis Open Access?

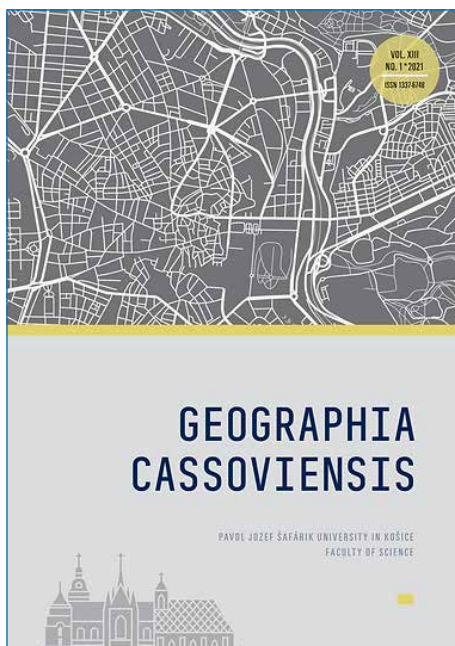
GaKO: Časopis GaKO je volně přístupný na webových stránkách, a to včetně digitalizovaných historických vydání časopisu resp. jeho předchůdců od roku 1913. Je vydáván pod otevřenou licenci creative commons (CC BY-SA 4.0). Byl-li příspěvek, či příslušný výzkum podpořen grantem, lze tuto informaci pod příspěvek uvést, za uvedení takové informace autor neplatí žádné poplatky.

KL: Áno, časopis je Open Access, za publikování alebo poďakovanie sa neplatí. Vydávanie časopisu je zakomponované do stanov Kartografickej spoločnosti SR, ktorá ju aj primárne finančne zabezpečuje zo svojho rozpočtu spolu s GgÚ SAV v Bratislave. Sponzorské príspevky sú vítané aj od autorov.

GE: Geografie je časopis s otevřeným přístupem („open access journal“). Autor každého publikovaného článku zaplatí poplatek ve výši 9 000

Kč (nebo 400 EUR). Částka je splatná po přijetí rukopisu do tisku, před provedením autorské korektury.

GC: Áno. Za publikovanie ani za poďakovanie grantu sa neplatí.

GR: Časopis je předplatitelský. Pro účely propagace svého výzkumu však autor může články zveřejňovat volně (například na síti ResearchGate apod.). Za publikování se neplatí. Za poděkování grantu jsou příspěvky nepovinné, dobrovolné (leč velmi vítané a pro chod časopisu velmi důležité – úzus je takový, že poplatek za každou tiskovou stranu článku je ve výši 1 000 Kč, za běžný čtyřstránkový článek tedy celkem 4 000 Kč).

Je časopis zařazen v indexovaných bibliografických databázích?

GaKO: Časopis GaKO je zařazen ve Webovém archivu Národní knihovny ČR. Současně je zařazen v citační databázi Pablikado.cz.

KL: Od roku 2018 je časopis evidovaný v databáze ERIH PLUS a od roku 2019 v databáze SCOPUS (impact faktorem Q4) najmä vďaka množstvu citácií najmä starších čísel časopisu, resp. ročenky a kontinuite vydávania.

GE: Počinaje číslem 113/1 (2008) je Geografie registrována na Web of Science, konkrétne v databázi Social Science Citation Index, Journal Citation Reports/Social Science Edition. Od roku 2009 je Geografie časopisem s impakt faktorem. Jeho aktuální výše je 1,5 (2021), pětiletý průměr pak 1,0.

Geografie je rovněž indexována v databázi Scopus.

GC: Od roku 2016 je časopis zaradený v databázach SCOPUS a ERIH PLUS – European Reference Index for Humanities and Social Sciences a od roku

2017 v databáze Emerging Sources Citation Index spravovanej spoločnosťou Clarivate Analytics - Web of Science. (2022 – Q3, SJR – 0,21)

GR: Časopis je zařazen v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v Česku. Na mnoha univerzitách je článek v Rozhledech v rámci systému hodnocení bodovaným výsledkem. Příspěvky uveřejněné v Geografických rozhledech (původní odborné články a přehledové články) autoři běžně evidují v databáze RIV, a to nejčastěji v oborech AM – Pedagogika a školství, a v oboru DE – Zemský magnetismus, geodesie, geografie.

Je ještě něco, co byste chtěl(a) dodat?

GaKO: Současnou snahou časopisu GaKO je jeho zařazení mezi impaktované časopisy. V této souvislosti probíhá řízení s organizací Elsevier za účelem zařazení časopisu do databáze SCOPUS. Věříme, že se bude jednat o krok správným směrem k dalšímu pozvednutí odborné úrovně časopisu.

KL: Všetky informácie pre autorov, spolu s ďalšími informáciami a kompletným archívom všetkých článkov od roku 1993, sú zverejnené v sekcii Archív na webovej stránke časopisu. Od roku 2012 vyšlo 19 čísel Kartografických listov v priebehu 10 rokov jeho časopiseckej existencie. Obsahovali 95 článkov, z toho recenzovaných 74 a 21 informačných. V anglickom jazyku bolo 8 článkov, 14 v českom a 73 v slovenskom jazyku. Priemerný počet článkov na jedno číslo bolo 5, najnižší počet bol 3 a najvyšší 8.

Neváhajte a pošlite svoj príspevok ešte dnes

GE: Těšíme se na Vaše příspěvky, které budou odpovídat pokynům pro autory. Bližší informace najdete na webu Geografie.

GR: Jak bylo zmíněno už výše, Geografické rozhledy jsou velmi otevřené kartografickým příspěvkům různého typu a zároveň jsou, troufáme si tvrdit, i dobrým čtením pro všechny geografy a kartografy. Stručnou a co nejpoutavější formou se snaží předkládat témata a výzkum ze všech geografických subdisciplín nebo i z dalších, s geografii souvisejících, oborů. Rozhledy svým čtenářům rozšiřují obzory a všeobecný přehled!

Roční předplatné (pět čísel v ročníku) stojí 395 Kč. Předplatitel má možnost přístupu ke všem článkům v digitálním archivu Rozhledů (který čítá kolem 1 500 textů).

Pro další informace, prosím, navštivte náš web.

Zpracoval Vít Voženílek

Výstava Země Františka Josefa: 150 let od objevení

Termín: 14. 6. 2023 – 31. 1. 2024

Místo: Albertov 6, Praha 2, 2. patro, předsálí
Mapové sbírky

Otevírací doba: po–pá: 9,00–17,00 hod.,
vstup volný

Geografická sekce, Mapová sbírka a Knihovna geografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, ve spolupráci s Regionálním muzeem v Teplicích pořádají polární výstavu Země Františka Josefa: 150 let od objevení.

Země Františka Josefa (dále země FJ) je nejsevernější euroasijské souostroví, které tvoří

192 ostrovů v Severním ledovém oceánu.

Na výstavě budou poprvé české veřejnosti představeny ostrovy a skupiny ostrovů, jejich objevitelé, původ jejich geografických názvů a základní charakteristiky.

Souostroví je z 80 % zaledněno a nejdéle trvajícím obdobím je zima. V zemi FJ žijí zejména mroži lední, narvalové jednorozí, lední medvědi a polární lišky.

Až do 17. století panovala představa severního pólu jako magnetového ostrova, obklopeného obřím vírem a čtyřmi kontinenty. Tak je Arktida zachycena i na vystavované mapě G. Mercatora (1595).

Severní polární území se těšilo v 19. století velkému zájmu badatelů. Stále zůstával otevřený problém trasy Severozápadního a Severovýchodního průjezdu, dále poloha ostrovních arktických skupin, otázka existence pevniny či moře v oblasti severního geografického pólu. K tomu se přidal mezinárodní závod o fyzické dosažení severního pólu.

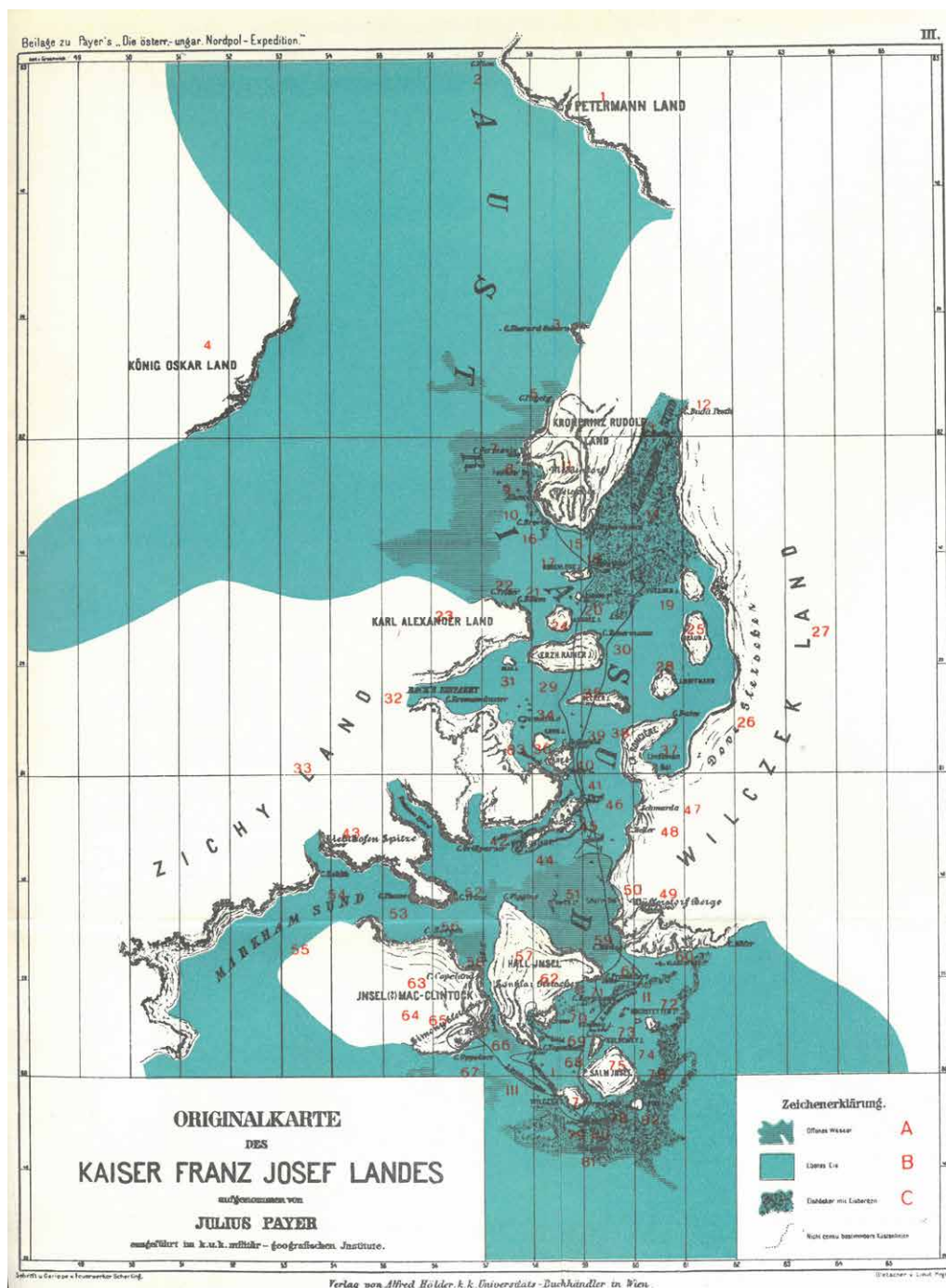
Druhá rakousko-uherská polární výprava (1872–1874), financovaná zejména hrabětem Janem Nepomukem Wilczekem, byla vedena německým polárním badatelem Karlem Weyprechtem a rakouským nadporučíkem Juliem Payerem, pocházejícím z Teplic. Vyplula roku 1872 na plachetním parníku Tegetthoff do oblasti severně od Nové země. Jejím cílem bylo nalézt Severovýchodní průjezd a dosáhnout severní pól. Plavidlo však záhy zamrzlo a nekontrolovaně driftovalo. Výprava na lodi přezimovala a v srpnu 1873 se ocitla u dosud neznámého území, které bylo nazváno zemí Františka Josefa. Výzkum a geodetická měření zde vedl polárník J. Payer. Díky němu se zde dodnes vyskytují česká toponyma. Kromě ostrovů Brožova, Stoličkova a Šanova, jsou zde i Teplická zátoka či Brněnský mys. Po druhém přezimování bylo jasné, že loď se neosvobodí, proto se expedice vydala na strastiplnou cestu směrem na jih. Teprve v létě 1874 dospěla na Novou Zemi, odkud je zachránili ruští rybáři. Výprava sice nedosáhla původního cíle, ale učinila nové převratné objevy.

Nelze opominout ani české a moravské důstojníky, strojíka a topiče na palubě Tegetthoffu. Byli to: poručík řadové lodi z Chomutova Gustav Brož (Brosch), praporčík řadové lodi Eduard Orel z Nového Jičína, strojík Ota Kříž z Pačlavic u Kroměříže (pochován na Wilczekově ostrově) a topič Josef Pospíšil z Přerova.

J. Payer vytvořil první mapu souostroví země FJ. Po návratu publikoval rozsáhlou monografii s vlastními ilustracemi a mapami. Odešel z armády a věnoval se malířství. Také K. Weyprecht publikoval memoáry a inicioval vznik mezinárodního polárního výzkumu.

Ve výzkumech země FJ pokračovaly další expedice, z nichž nejvýznamnější byla výprava Fridtjofa Nansena (1893–1896) na lodi Fram s bohatými vědeckými objevy.

Ještě před rokem 1914 opadl mezinárodní

zájem o zemi FJ jako „bránu severu“. Bylo totiž jasné, že z ostrovů není možné po souši dojít k severnímu pólu.

V letech 1908–1909 se rozhořel boj dvou Američanů o prvenství v dosažení severního pólu. Robert E. Peary oznámil, že dosáhl severního pólu, a Frederick A. Cook prohlásil totéž. Cookovo prvenství bylo zpochybněno a v současnosti je nejasný i Pearyho primát.

Teprve roku 1926 Nor Roald E. G. Amundsen a italský generál Umberto Nobile spolu s členy posádky přeletěli poprvé severní pól ve vzducholodi Norge. Z Čechů to byl František Běhounek, který jako první dosáhl roku 1928 severního pólu v posádce italské vzducholodi Italia.

Muzeum v Teplicích i Geofyzikální ústav AV ČR poskytly na výstavu kopie pláten s polární tematikou namalovaných J. Payerem. Z Rakouské národní knihovny byla získána kopie Payerovy rukopisné mapy země FJ. Další vídeňské muzeum poskytlo fotografii modelu lodi Admiral Tegetthoff. Z Katedry zoologie PřF UK byly poskytnuty preparáty

ptactva žijícího na archipelu. Výstavu doprovodí dokumentární filmy, mimo jiné i film Poslední výprava z produkce firmy Speleo-Josef Řehák.

Vernisáž proběhla 13. 6. 2023 v den vyplutí lodi

z přístavu v Bremerhavenu.

Zahájil ji proděkan Geografické sekce PřF UK Doc. RNDr.

Martin Ouředníček, Ph.D., po-

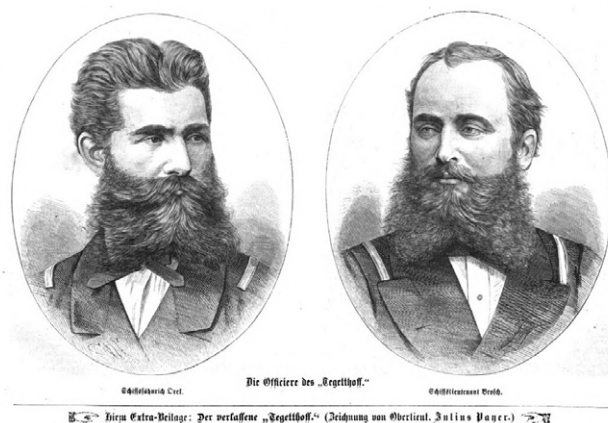
lárník prof. Ing. Josef Elster,

CSc. a PhDr. Ing. Zdeněk Lyčka, organizátor Arktického festivalu a evropské výstavy

o Juliu Payerovi.

Zvláštní poděkování za spolupráci vyslovují organizátoři výstavy:

paní ředitelce Ing. Janě Ličkové a Mgr. Evě Klášterkové z Regionálního muzea v Teplicích,

panu RNDr. Vladimíru Vohralíkovi, CSc. a paní RNDr. Ireně Schneiderové, Ph.D. z Katedry zoologie PřF UK, panu RNDr. Aleši Špičákovi, CSc. z Geofyzikálního ústavu Akademie věd, v. v. i. a panu PhDr. Josefu Řehákovi z firmy Speleo-Josef Řehák.

Výstava je putovní.

Eva Novotná

Nové kartografické památky zapsány do Rejstříku Paměť světa UNESCO

Po šesti letech neshod členských států došlo v květnu 2023 konečně k dohodě a bylo přidáno 64 nových zápisů do rejstříku světového dědictví programu Memory of the World (MoW) UNESCO. Z kartografických památek byla zapsána i Mollova mapová sbírka z brněnské Moravské zemské knihovny a německý Behaimův glóbus.

Rejstřík programu Paměť světa (MoW) vznikl koncem 90. let. Zapisují se do něj části dokumentového dědictví s celosvětovým významem. V případě splnění podmínek je možné podat dvě národní nominace jednou za dva roky. Pokud je návrh schválen, získává předkladatel právo užívat prestižní znak a logo programu a těšit se oprávněnému uznání.

Autorka tohoto příspěvku se věnovala podrobně rozboru Rejstříku MoW, a to zejména zápisům kartografického kulturního dědictví. Zjistila, že v letech 1997–2016 bylo registrováno pouhých šest map, jeden atlas a devět kolekcí obsahujících kartografické památky. Celkem tedy 15 zápisů z 347 dokumentů uvedených v rejstříku MoW UNESCO [NOVOTNÁ, 2016].

V roce 2017 zaznamenala další úspěch Mapová sbírka Přírodovědecké fakulty UK s česko-maltskou nominací zpravodajského souboru Camociovy map z velkého obležení Malty v roce 1565. Jejich autorem byl jeden z nejvýznamnějších benátských tiskařů a vydavatelů map a knih Giovanni Francesco Camocio (činný 1552–1575). V květnu 1565 zaútočilo na Maltu turecké vojsko se 40 tisíci muži a Dragutovými piráty. Proti nim stálo pouhých 540 maltských řadových rytířů a osm tisíc Malťanů a žoldnéřů. Zaslouhou obránců i díky sicilskému místokráli Garciovi de Toledo, který přispěchal na pomoc s posilami, Turci utrpěli na podzim porážku. Široko daleko distribuované mapy byly nejúčinnějším zpravodajským prostředkem o průběhu obležení Malty, na jehož výsledek netrpělivě čekala celá Evropa. Společná přihláška byla podaná na jaře roku 2016 Mapovou sbírkou PřF UK, Českou komisí při UNESCO, Národním muzeem umění ve Vallettě a stálou maltskou komisí při UNESCO. Soubor map byl zapsán do Rejstříku Paměť světa UNESCO koncem roku 2017 [NOVOTNÁ, 2018].

Jako členka poradní skupiny pro MoW UNESCO založila Eva Novotná Kartografic-

kou platformu pro UNESCO, pracovní skupinu sestávající z kurátů mapových sbírek, na podporu dalších nominací.

V roce 2017 došlo k neshodám mezi členskými státy UNESCO ohledně nominačního procesu a zápisy byly pozastaveny.

Je proto potěšitelné, že v květnu letošního roku došlo k dohodě a byly schváleny nové nominace. Mezi nimi se nachází i významné kartografické památky. Jde především o prestižní Mollovu mapovou sbírku z Moravské zemské knihovny v Brně. Sběrka map a vedut, pojmenovaná po německém diplomatovi a sběrateli Bernardu Paulu Mollovi, nabízí reprezentativní průřez kartografickou produkcí 16. až 18. století. Svým rozsahem (12 000 kusů) se Mollova sbírka řadí mezi několik málo velkých historických mapových sbírek ve střední Evropě, které se dochovaly v téměř původním stavu až do současnosti. Podrobně byla zkoumána a popsána již v roce 1959 Karlem Kuchařem a Annou Dvořáčkovou z Geografického ústavu ČSAV (Mapová sbírka PřF UK). Později byla odborně katalogizována a digitalizována a zpřístupněna zaměstnanci MZK široké veřejnosti.

Milovníky historické kartografie potěší i zápis německého Behaimova glóbu. Mořeplavec, nautik a obchodník Martin Behaim byl norimberský rodák, ale jeho předkové pocházeli z obce Černá řeka u Plzně. Vytvořil první moderní zemský glóbus a nazval ho zemské jablko.

V současnosti se jedná o nejstarší dochovaný zemský glóbus na světě. Glóbus byl vytvořen v letech 1492 až 1494, tedy ve stejné době, kdy se Kryštof Kolumbus vypravil na svou první a druhou cestu na západ. Nový svět ještě není na glóbu zobrazen. Eurasie a Afrika stále ještě dominují obrazu světa. Texty a obrázky zachycují 2 000 geografických názvů a je zde zakresleno více než 200 kartografických symbolů. Glóbus o průměru 541 mm je zhotoven z lepenky a potažen plátnem, na něm je nalepena ručně kolorovaná papírová mapa.

Z celkových 494 záznamů registrovaných v MoW UNESCO je nyní prezentováno 18 záznamů s kartografickými památkami.

Doufejme, že v budoucnu budou zapsány úspěšně další připravované české nominace.

K zdárnému vývoji by mohl přispět i fakt, že v roce 2023 byl ustanoven český Národní komitét pro Paměť světa.

Eva Novotná

Literatura

KUCHAŘ, Karel a DVOŘÁČKOVÁ, Anna. Mapová sbírka B. P. Molla v Univerzitní knihovně v Brně. Vyd. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1959. 563 s., 1 př., 11 obr. v textu. Publikace vědeckých knihoven.

NOVOTNÁ, Eva. Cartographic culture heritage belongs to UNESCO. In: e-Perimtron. 2016, roč. 11, č. 4, str. 150-159. ISSN ISSN 1790-3769. Dostupné také z: http://www.e-perimtron.org/Vol_11_4/Novotna.pdf

NOVOTNÁ, Eva. Camociovy mapy jsou součástí rejstříku UNESCO Paměť světa. Bulletin SKIP. 2018, 27, 2. ISSN 1213-5828. Dostupné také z: <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2018-rocnik-27-cislo-2/camociovy-mapy-jsou-soucasti-rejstriku-unesco>

Přijďte se podívat na mapy do Olomouce!

Pevnost poznání opět bude hostit výstavu Mapa roku.

Po úspěchu z minulých let se i letos bude konat ve dnech 25. 9. – 8. 10. 2023 výstava Mapa roku. Místem konání bude opět olomoucké interaktivní muzeum vědy Pevnost poznání. Pro návštěvníky zde budou připraveny všechny mapy a další kartografické produkty, které odborná hodnotící komise soutěže Mapa roku vybrala do nominací na ocenění za rok 2022, samozřejmě včetně těch, které získaly i samotné ocenění.

Ten, kdo navštíví výstavu, si může prohlédnout nejen obálky map, ale mapy jsou k dispozici i v rozložené podobě, stejně tak jsou k dispozici atlasy pro prolistování. Di-

gitální kartografické produkty a aplikace na internetu jsou prezentovány formou komentované videoprojekce. Pro nejmenší účastníky výstavy jsou připraveny aktivity v dětském koutku, v loňském roce bylo úkolem namalovat mapu vlastního světa, letošní téma bude odtajněno první výstavní den.

Součástí expozice jsou i kartografické zajímavosti, tedy například mapa na šátku, na tričku, netradiční glóby apod. Pokud byste měli ve své produkci nějakou podobnou zajímavost, mapu na netradičním materiálu, propagační předmět s mapou nebo jiné kartografické „lahůdky“ a byli byste ochotni

je pro potřeby konání výstavy věnovat, kontaktujte, prosím, alena.vondrakova@upol.cz. Z organizačních důvodů se však nemůže jednat o zápůjčky nebo o dražší produkty, protože v minulých letech byl o mapy takový zájem, že někteří návštěvníci neodolali a odnesli si vystavené exponáty domů.

V minulých letech výstavami prošly tisíce návštěvníků, z nichž zhruba polovinu tvořily školní exkurze. Těšíme se proto na Vaši účast i letos! Ať žijí mapy.

Alena Vondráková

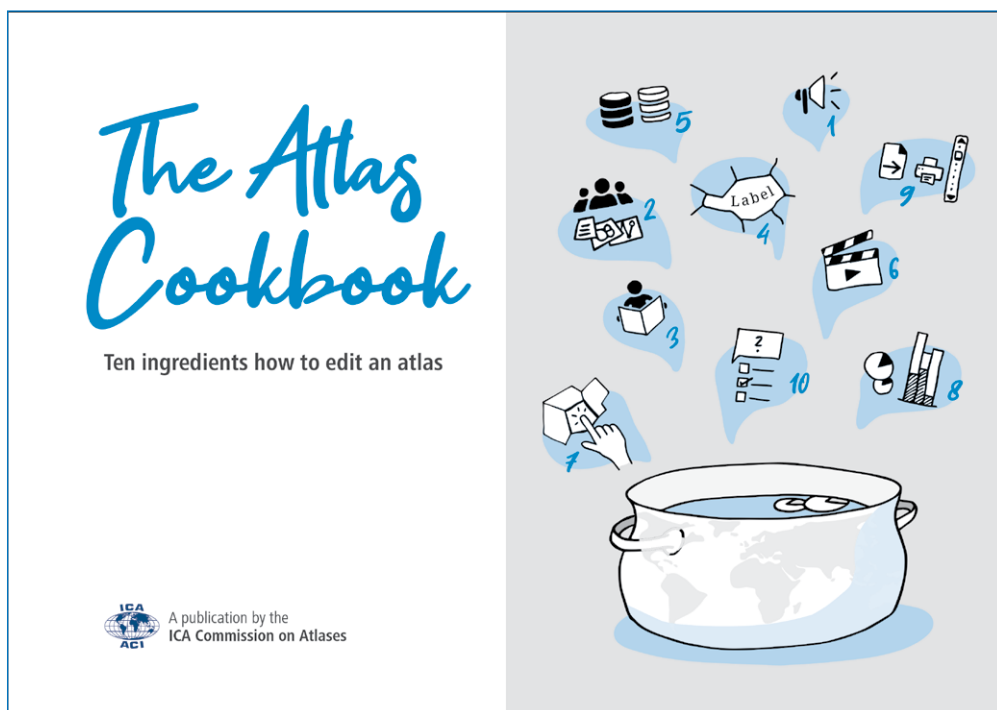

Vyšla kuchařka, jak »uvařit atlas«

Komise pro atlasy Mezinárodní kartografické asociace v čele s chairmanem René Siebrem (ETH Curych) vydala v dubnu tohoto roku dlouho připravovanou publikaci **The Atlas Cookbook**. Přímou atlasové kartografii pravděpodobně žádná podobná publikace neexistuje, přitom atlasová kartografie se velmi výrazně liší od tvorby samostatných kartografických děl, na která je zaměřena většina učebnic nebo návodných publikací. Na vzniku „kuchařky“ se podílela doslova hvězdná jména, jako je Ferjan Ormeling, Corné van Elzakker, Tim Trainor. Editorské úlohy se kromě zmíněného předsedy komise Reného Siebra zhostil také současný viceprezident Mezinárodní kartografické asociace Vít Voženílek.

Ti, kteří se na sympoziu *ICA spring 2023 – Atlases: their design and use* zúčastnili křtu této publikace, projevili o ni zájem a současně se vešli do limitu tištěných publikací, tak v uplynulých měsících mohli kuchařku najít ve svých schránkách (po nějakém tom vyřizování s celní správou). Od konce dubna je navíc online verze k dispozici pro všechny zdarma na webu komise (<https://atlas.icaci.org/awards-and-publications/atlas-cookbook/>).

Nejdříve je vhodné zmínit **několik zajímavých čísel**: 202 stran, 14 autorů, 2 hlavní

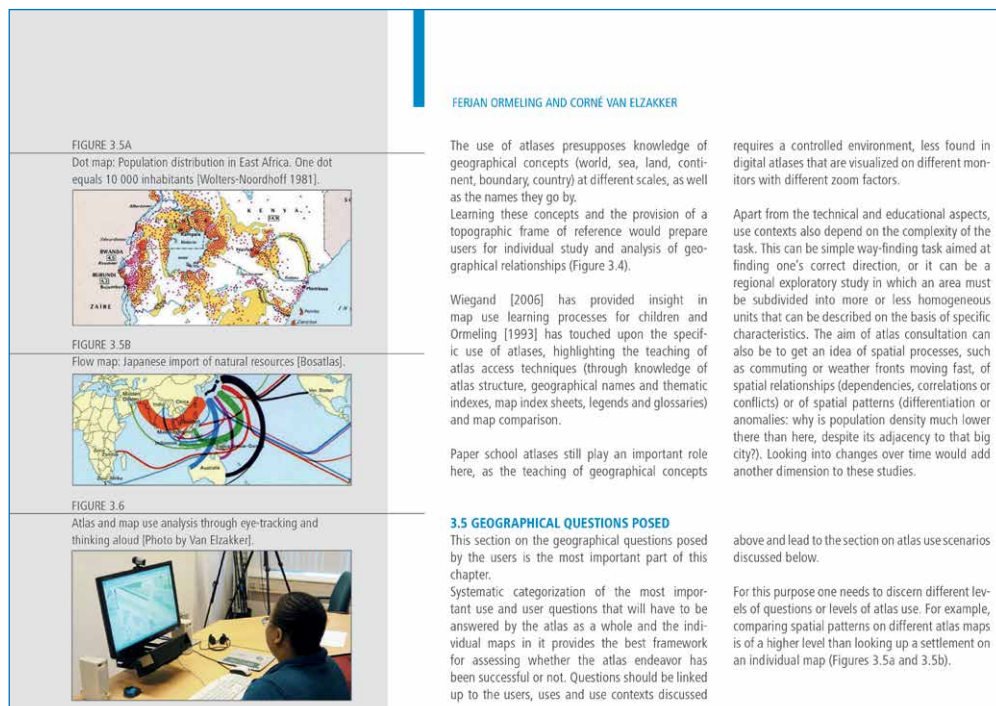
editoři, 1 kniha. Kapitoly jsou členěny podle dílčích fází, které v procesu tvorby atlasu nastávají: Organisation and Marketing, Editorial Aspects, Atlas Use, Thematic and Geographic Content, Data Management, Multimedia Elements, Atlas GUI and Layout Design, Map Design and Visualization, Atlas Functionality, Prototyping and Evaluation. Každá kapitola je psána jedním až třemi autory a má vlastní seznam použitých zdrojů. O grafiku se

postarala Juliane Cron a tisk publikace podpořila ETH Zurich.

A nyní **od faktů k názorům a emocím**.

Na knihu jsem se moc těšila, nejen proto, že jen za posledních 10 roků jsem se u nás na Katedře geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci podílela na vzniku asi deseti atlasů. A vím, že zkušenosti si odnáším z jednoho každého z nich, každý z nich mi ukázal, kde jsou mé slabé stránky a kde se můžu zlepšit, a to nejen v kartografii, ale i v grafice a DTP. Často jsme tyto pocity s postupným sbíráním zkušeností sdíleli v celém týmu. Takže mít na atlas kuchařku? Super! Vyhnete se dalším možným chybám a uděláme atlas tak, jak se má vytvořit od první k poslední stránce. Bez chyb a bez zbytečných stresů, když se nedaří něco, co už někdo zkusil a nefungovalo to. Nicméně v tomto ohledu nastalo **zcela logické zklamání**. Kniha, která by popsala všechny zkušenosti, které jsme jen na naší katedře s tvorbou atlasu získali, by měla (zcela neexpertním odhadem) asi deset tisíc stran. Co atlas, to tisíc stránek, aby bylo pokryto vše, co správný kartografický projekt má mít, od vymezení cíle až po distribuci a reklamu.

A také jakých chyb se vyvarovat, to je možná ještě důležitější. A to se s rozsahem stran asi držím docela při zdi. Navíc už tyto

všechny zkušenosti z tvorby atlasů by stály na dalších vědomostech, které přinesl na katedru prof. Voženílek a které alespoň částečně publikoval v několikařech skriptech a jiných odborných publikacích. Takže se dostáváme k dalším stovkám a tisícům stran. A protože na vzniku publikace **Atlas Cookbook** pracovali již zkušení kartografové, kteří nějaký atlas vytvořili, případně byli účastní jiných velkých kartografických projektů (výčet nejlepších publikací autorů je v závěru knihy), tak si toho byli určitě vědomi. Proto kniha není ve skutečnosti kuchařkou, která by říkala, jak se má udělat která čára, mapa, legenda... je psána z hlediska organizačního, jak uvádí René Sieber v úvodu „on a management level, not in a technical way“.

Právě to, že atlasová kuchařka v podstatě popisuje **koncepční náležitosti tvorby atlasu**, ji podle mého názoru zachránilo a učinilo ji použitelnou v relativně dlouhodobém časovém horizontu. Publikace totiž podle mého názoru utrpěla příliš **dlouhou přípravou**, kdy samotní editoři v úvodu zmiňují, že myšlenka tvorby této knihy je starší než 15 roků. O záměru vytvořit „kuchařku na atlasy“ se začalo hovořit ještě v době, kdy komisi pro atlasy vedl Tim Trainor (v této funkci skončil v roce 2007), hlavní úkoly byly rozděleny za předsedy Petera Jordana (2007–2015) na konferenci v rumunském Temešváru v září 2008 a publikace byla dokončena pod vedením současného chairmana Reného Siebra. To, že publikace necílí na aktuálně nejmodernější trendy v kartografické a atlasové tvorbě, je zřejmé už z prvního prolistování. Hodně použitých obrázků, ukázek nebo i citovaných zdrojů, je starší než 10 roků. Poměrně podrobně tak jsou rozebírány například problémy s rozlišením nebo s tvorbou určitých typů znaků, které jsou v současné době již překonány. Když jsem nalistovala kapitolu „Atlas Use“, tak jsem byla překvapená, že do zvýrazněného informačního panelu je zařazeno rozdělení uživatelů do skupin podle Bakker a kol. z roku 1987. Ano, určitě se i dnes vychází z těchto starších publikací, ale zrovna uživatelské aspekty jsou velmi rozsáhle řešeny i samostatnou komisí Mezinárodní kartografické asociace. Nejvíce informací v této kapitole je z práce Corného van Elzakkera, která byla publikována v roce 2004. Je skvělá, to bezpochyby. Ale dnes už technologický

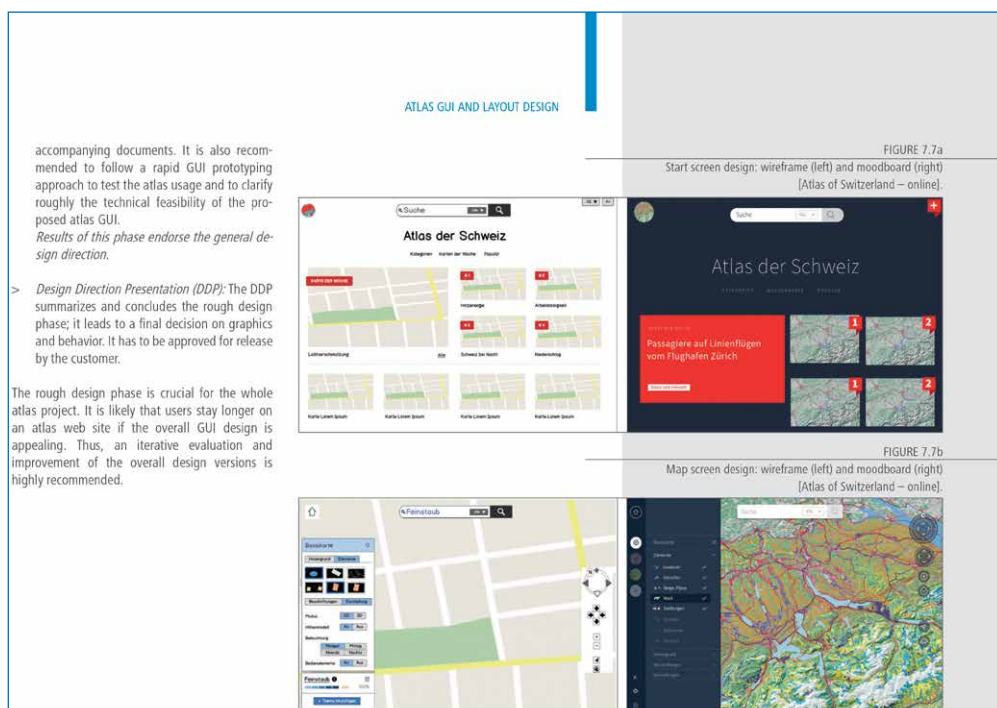
pokrok přinesl další výzvy, další možné přístupy a určitě i další zajímavé aspekty, které bych v kapitole čekala. Stejně tak kapitola „Visualization and Map Design“ obsahuje spíše starší známé metody znázornění dat, ale přístupy, které umožňují technologie v posledních letech a kterých každoročně přibývá obrovské množství, zmíněny příliš nejsou.

Dost ale kritiky! Emoce z nenaplnění očekávání jsou totiž vždy problémem toho, který si nějaké očekávání a představu utvořil předtím, než publikaci vůbec otevřel. Ten, kdo o připravované publikaci nevěděl, případně je již životem ostřílený a ví, že očekávání jsou největším zdrojem zklamání, totiž bude publikaci dozajista milovat. Její koncepce je vtipná, texty jsou čtivé, a už jen seznam autorů, který zahrnuje kartografické špičky v oboru, by měl být zárukou, že zde publikované informace jsou relevantní a ověřené. Pro ty, kteří se chystají na tvorbu atlasu, by měla být tato kuchařka povinnou literaturou, protože čtenáře provede procesem přípravy atlasu od první myšlenky po poslední prodaný kus v knihkupectví. Zjistíte, na co všechno by měl myslet a nezapomenout ten, kdo celý proces atlasu řídí. Kolik různých úskalí se za tvorbou tak komplexního díla, jako je atlas, skrývá. Je to návod a ochutnávka toho, na co se následně musí zaměřit další členové řešitelského týmu. Příkladem budiž kapitola „Multimedia Elements“, kterou připravili čeští autoři Vít Voženílek a Rostislav Néték. Tematika je popsána

na deseti stranách, přitom jen k webovým mapám, které jsou v části kapitoly zmíněny, v roce 2020 Rosta vydal samostatnou knihu a hned po jejím vydání říkal, že by chtěl začít pracovat na druhém díle, protože se mu do téměř 200 stran nevešlo vše, co plánoval.

Co tedy od atlasové kuchařky (ne)můžete očekávat? Nečekejte recepty jako „Vytváříme přehledovou mapu v 10 krocích“, ani návody jako „nejlepší pro tisk atlasu je voluminézní papír, protože pak mapy méně prosvítají“. Můžete ale čekat průvodce dílčími etapami tvorby atlasu, které velmi pravděpodobně alespoň v určitém bodě rozšíří povědomí každého čtenáře o tom, co všechno k atlasové tvorbě patří. Takže i ostřílení atlasoví autoři (mezi které se ale samozřejmě zatím nepočítám) si v knize najdou své. A svým studentům? Těm z knihy vybrané pasáže zadám jako povinnou četbu, protože jiný informačně bohatší zdroj k některým tématům neznám. Díky tedy za kuchařku, která přináší ochutnávku atlasové tvorby. A třeba budou následovat další kuchařky, které budou zaměřené ne na asijskou nebo středomořskou kuchyni, ale na tematické nebo školní atlasy.

Alena Vondráková

Výzkumné
centrum
historické
geografie

HISTORICKÝ ÚSTAV AV ČR

INSTITUTE OF HISTORY CAS

20. historickogeografická konference

HISTORICKÁ GEOGRAFIE – VÝVOJ, TRENDY A REFLEXE

24. ledna 2024

Velká geologická posluchárna

Přírodovědecká fakulta UK, Albertov 6, Praha 2

www.historickageografie.cz

Pozvánka

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

Výzkumné centrum historické geografie (Historický ústav AV ČR, Praha, Přírodovědecká fakulta UK, Praha), Komise pro historickou geografii a Sekce historické geografie a environmentálních dějin ČGS připravují v pořadí již **dvacátou historickogeografickou konferenci**.

Jubilejní ročník konference bude věnován tématu proměn historické geografie v širších časoprostorových i společenských souvislostech. První historickogeografická konference se pod názvem „Cesty historické geografie“ konala v Historickém ústavu AV ČR v roce 2005. Dvacátou konferenci proto organizátoři vnímají jako příležitost zastavit se na pomyslných „cestách“, ohlédnout se zpět, i jako možnost k úvahám o budoucnosti oboru – diskutovat výzvy, před kterými historická geografie v domácím i mezinárodním prostředí stojí. V posledních dvou dekadách jsme byli svědky dynamického rozvoje historickogeografického bádání a posílení jeho akademické i společenské relevance. Jeho součástí je i prohlubující se vzájemná spolupráce odborníků z oblasti humanitních, společenských, přírodních i technických věd.

Cílem konference je představit pokroky, kterých se podařilo dosáhnout, a zamyslet se nad přínosem historické geografie k rozvoji obecného poznání. Proměny historické geografie odrážejí vývoj společnosti a vědy včetně jejího personálního a institucionálního zajištění. Mimo jiné proto poskytne konference prostor nejen pro reflexi vývoje historické geografie v Česku, na Slovensku, evropském a mezinárodním prostředí, ale také pohled na proměny oboru očima pamětníků.

K diskusi nad proměnami historické geografie se sejdeme **ve středu 24. ledna 2024 v Praze na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy** (Albertov 6, Praha 2).

doc. RNDr. Pavel Chromý, Ph.D.

prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc.

Výzkumné centrum historické geografie

RNDr. Zdeněk Kučera, Ph.D.

PhDr. Robert Šimůnek, Ph.D., DSc.

Sekce historické geografie a env. dějin ČGS

Komise pro historickou geografii

Účastnický poplatek na konferenci činí 100,- Kč a bude jej možné hradit při registraci.

Organizátoři vítají vaše návrhy jak samostatných příspěvků (do 31. října 2023), tak posterů (do 31. prosince 2023). Bližší informace ke konferenci, stejně tak jako přihlášku k účasti, naleznete na webu Výzkumného centra historické geografie (www.historickageografie.cz), případně přímo [zde](#). Přihlášku na konferenci vyplňte i v případě, že se zúčastníte bez příspěvku či posteru.

V případě dotazů či nejasností se prosím obračejte na PhDr. Martinu Tůmovou, Ph.D. (martina.tumova@natur.cuni.cz) nebo Ing. Mgr. Michala Vokurku, Ph.D. (vokurka@hiu.cas.cz).

Vyšlo (nejen) pro kartografy - vybíráme z obsahů

International Journal of Cartography, Volume 9, Issue 2, 2023

Merve Keskin & Pyry Kettunen

Potential of eye-tracking for interactive geovisual exploration aided by machine learning

Pavel Pospíšil

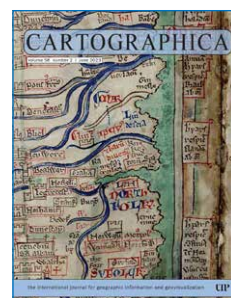
Moving indoors: a systematic literature review of locomotion in virtual indoor environments

Vinicius Bergmann Martins, Fabrício Rosa Amorim, Marcio Augusto Reolon Schmidt & Luciene Stamato Delazari

Study about the appropriate number of participants in map user studies

Jonathan K. Nelson

Cartography & geovisual analytics in personal contexts: designing for the data creator

Kartographische Nachrichten - Journal of Cartography and Geographic Information, Volume 73, Issue 2, 2023

Dennis Edler

What Happens if Artificial Intelligence Represents the Cartography of the Future?!

Christoph Huber, Till Nagel, Heiner Stuckenschmidt

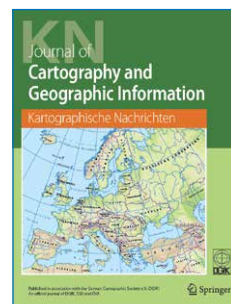
Experiencing Data on Location: A Case Study of Visualizing Air Quality for Citizens

Liubov Tupikina, Yasamin Nematollahi, Bernardo Monechi

Exploring Hidden City Patterns with Urban Walks and Citizen Science Data

Julian Keil, Marco Weißmann, Frank Dickmann

Measuring Physiological Responses to Visualizations of Urban Planning Scenarios in Immersive Virtual Reality

Cartography and Geographic Information Science, Volume 50, Issue 2, 2023

Telmo Dias, Cristina Monteiro, Ana Moura, João David, Pedro Cabral & Felipe S. Campos

Detection of discrepancies between nautical charts and new survey data using GIS techniques

Crystal J. Bae & Somayeh Dodge

Assessing the cognition of movement trajectory visualizations: interpreting speed and direction

Nai Yang, Guojia Wu, Alan M. MacEachren, Xujing Pang & Hao Fang

Comparison of font size and background color strategies for tag weights on tag maps

Geodetický a kartografický obzor, Ročník 69 (111), číslo 6, 2023

Dušanek, P., Šíma J.

Ověření absolutní polohové přesnosti Ortofota ČR (2021 – 2022)

Cartographica, Volume 58, Issue 2, 2023

Vinicius Maluly, Tiago Gil, Massimiliano Grava

Do Historical GIS and Digital Humanities Walk Hand in Hand?

Tobias Hrynck

On England's Green and Pleasant Land: Matthew Paris's Map of Britain as a Reflection of the Levant

Valentina De Santi, Luisa Rossi

Italian Geographer Massimo Quaini's Critical Contribution to the Study of Maps

The Cartographic Journal, Volume 59, Issue 3, 2022

Manuel Morato-Moreno & José-María Gentil-Baldrich

The Map of the Coatzacoalcas River (1580): The First Cartography of the Isthmus of Tehuantepec

Chaode Yan, Xiao Liu, Muhammad Waseem Boota & Ziwei Pan

Chaode Yan, Xiao Liu, Muhammad Waseem Boota & Ziwei Pan

Duncan Cameron & Krisztián Kerkovits

A New Map of the World's Hydrosphere

Další zdroje informací

[Imago Mundi](#) [Cartographic Perspectives](#) [Geocarto International](#) [Journal of Maps](#)

[Kartografické listy](#) [e-Perimetron](#) [Journal of Map & Geography Libraries](#)

Jiří Cajthaml

31. mezinárodní kartografická konference v obrazech

NOVÁ**ZÁKLADNÍ TOPOGRAFICKÁ
MAPA ČESKÉ REPUBLIKY****jako OTEVŘENÁ DATA**

- rozšířený obsah
- bohatší značkový klíč
- S-JTSK a ETRS89
- rastrový a vektorový výstup
- měřítková řada 1 : 5 000,
1 : 10 000, 1 : 25 000, 1 : 50 000,
1 : 100 000 a 1 : 250 000

EXPORTUJTE, STAHOJTE
ZEMĚMĚŘICKÝ ÚŘAD
<https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>

Krátce před konferencí v Cape Town zveřejnila ICA zprávu, že 26. července 2023 předčasně zemřel při autonehodě **Igor Drecki** se svou ženou Iwonou. Igor byl od roku 1999 oficiálním zástupcem Nového Zélandu na Valných shromážděních ICA a organizátorem řady akcí ICA na Novém Zélandu. Pro mnohé kartografy po celém světě byl pravděpodobně nejznámější jako redaktor ICA News, oficiálního zpravodaje ICA. Za své četné významné zásluhy o ICA obdržel v roce 2017 diplom za mimořádné zásluhy o ICA.

CHYBÍ VÁM TU NĚJAKÁ ZPRÁVA?

Pokud pořádáte akci se zaměřením na kartografii, geoinformatiku a příbuzné obory, dejte nám o ní vědět. **Rádi uveřejníme pozvánku i s podrobnějšími informacemi.** Stačí poslat informaci na e-mail vit.vozenilek@upol.cz.

Děkujeme!

INFORMACE DO ZPRAVODAJE ČKS

Máte zajímavé zprávy z oboru, které by měly mít své místo ve Zpravodaji ČKS? Kontaktujte, prosím, členy redakce na níže uvedených adresách a domluvíte se na požadovaném rozsahu a formě. **Rádi uveřejníme pozvánky, reportáže z proběhlých akcí, informace o zajímavém dění v oboru a informace o členech a aktivitách ČKS.**

Redakční rada

prof. Ing. Václav Talhofer, CSc. (vaclav.talhofer@unob.cz) *odpovědný redaktor*,
Mgr. Jan Ptáček (honza.ptacek@gmail.com) *výkonný a technický redaktor*,
prof. RNDr. Vít Vozenílek, CSc. (vit.vozenilek@upol.cz), Ing. Růžena Zimová, Ph.D. (zimova@fsv.cvut.cz),
prof. Ing. Jiří Cajthaml, Ph.D., doc. Ing. et Mgr. Otakar Čerba, Ph.D., Ing. Přemysl Jindrák,
Mgr. Bc. Zdeněk Stachoň, Ph.D., RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M.

Fotografie a obrázky

Jan Brus, Jiří Cajthaml, Creative Business Studio, Mapová sbírka Přf UK, Ostravská univerzita, Standa Popelka, Přírodovědecká fakulta UK, Josef Rančák, Marian Rybanský, Petr Skála, Hana Svatoňová, Václav Talhofer, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Vít Vozenílek, VÚGTK, Západočeská univerzita v Plzni

ISSN 2571-4708 (print), ISSN 2571-4716 (online)